

NKUBAP.00.01.AY.16.070 nolu proje

**YABANCI DİL HAZIRLIK SINIFLARINDA AKILLI TAHTALARIN
ÖĞRENCİ MOTİVASYONU, ÖĞRENME STİLLERİ VE
MEDYA KULLANIM BECERİLERİNE OLASI ETKİLERİ**

Yürütücü: Yrd. Doç. Dr. Şabender Çoraklı

Araştırmacılar: Öğrt. Gör. Harun GÖÇERLER
Okutman Hüseyin KURT
Okutman Yusuf TOPALOĞLU
Okutman Fatma İrem DEMİRKİR
Okutman Cengiz KARAGÖZ
Araş. Gör. Oktay ATİK

2016

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ**

BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ BİRİMİ

**YABANCI DİL HAZIRLIK SINIFLARINDA AKILLI TAHTALARIN
ÖĞRENCİ MOTİVASYONU, ÖĞRENME STİLLERİ VE
MEDYA KULLANIM BECERİLERİNE OLASI ETKİLERİ**

ALT YAPI GELİŞTİRME PROJESİ

Yürütücü:

Yrd. Doç. Dr. Şahbender ÇORAKLI

Araştırmacılar:

Öğrt. Gör. Harun GÖÇERLER
Okutman Hüseyin KURT
Okutman Yusuf TOPALOĞLU
Okutman Fatma İrem DEMİRKİR
Okutman Cengiz KARAGÖZ
Araş. Gör. Oktay ATİK

Proje No: NKUBAP.00.01.AY.16.070

2016 - TEKİRDAĞ

Önsöz

Günümüzde faydalanılmakta olan öğrenci odaklı öğretim yöntemleri ve öğretim süreçlerini öğrenci ihtiyaçlarına göre yapılandırma düşüncesinin ağırlık kazanması, teknolojinin sık kullanıldığı çağımızda gerek sınıf içi ve gerekse sınıf dışı etkinliklerde bir takım değişimleri gerekli kılmaktadır.

Konu bu açıdan ele alındığında, yabancı dil sınıflarının da söz konusu değişimlerden uzak kalması düşünülemez. Fakat kurum ve öğrenci ihtiyaçları gözetilmeden yapılan değişikliklerden uzun vadede fayda sağlanamayacağı da bir gerçektir. Dolayısıyla öncelikle teknolojinin sınıf ortamlarında ve özellikle yabancı dil derslerindeki olumlu etkileri, derslere katkısı ya da derslerde teknoloji kullanmanın doğurabileceği olumsuz sonuçlar hakkında da bir takım bilimsel çalışmaların yapılması elzem hale gelmiştir denebilir. Elde edilecek sonuçlar olumlu yönde ise gereken adımlar hızla atılmalı, dil sınıfları da öğrenci ihtiyaçları ve çağın gereklerine paralel olarak yeniden yapılandırılmalıdır.

Bu düşünceler ile Namık Kemal Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu hazırlık sınıflarında Almanca, Fransızca ve İngilizce temel öğrenimi gören öğrencilerin, öğrenim gördükleri ders ortamları ve derslerdeki teknoloji kullanımı hakkındaki görüşlerine başvurulmuştur. Buradaki öncelikli amaç dil öğrenimi - öğrenimi alanında kurum ve öğrencinin ihtiyaçlarını belirleyerek eksikleri gidermeyi hedefleyen bir alt yapı geliştirme projesi başlatmak olmuştur. 2016 yılının ikinci yarısında proje fikri somut olarak yapılandırılmış ve sonrasında üniversitemiz Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi (BAP) tarafından da desteklenerek hayata geçirilmiştir.

Projenin amacı, yüksek okulumuz bünyesinde farklı alanlarda dil öğrenimi gören öğrencilerin motivasyonunu arttırmaya yarayacak etkenleri tespit etmek, onların öğrenme stilleri hakkında bilgi sahibi olup sınıf ortamlarını buna göre yeniden ele alıp ortaya çıkabilecek ihtiyaçları gidermektir. Bu bağlamda öğrencilere birer öz değerlendirme anketi sunulmuştur. Anketin bir amacı da, öğrencilerin dil öğrenmelerine etki eden unsurları onların gözünden değerlendirebilmek ve gerekli görüldüğü durumlarda alan yazına katkı sağlamak amacıyla önerilerde bulunmaktır.

Projenin her aşamasında katkılarını esirgemeyen Namık Kemal Üniversitesi değerli rektörü Prof. Dr. Osman Şimşek'e ve takım arkadaşlarımıza teşekkürlerimi sunarım.

Yard. Doç. Dr. Şahbender ÇORAKLI
Proje Yürütücüsü

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Önsöz	I
İçindekiler.....	II
Tablolar - Şekiller - Ekler.....	III
Özet	IV
Abstract	V

BÖLÜM I

PROJE ANA METNİ

Giriş	6
1. Bilgi İletişim Teknolojilerinin Yabancı Dil Derslerinde Kullanılmasının Önemi	6
1.1. Günümüz Yabancı Dil Dersleri ve Teknoloji	9
1.2. Yabancı Dil Derslerinde Kullanılan Güncel Teknolojiler	10
1.3. Dil Eğitiminde Akıllı Tahtalar	11
2. Dil Öğrenmede Motivasyonun Önemi	14
3. Yabancı Dil Öğrenenlerin Öğrenme Stillerine Örnekler ve Genel Bir Bakış	17
4. Yabancı Dil Öğreniminde Medya Kullanım Becerileri	20

BÖLÜM II

ANKET ÇALIŞMASI

5. Yöntem ve İnceleme	23
5.1. Araştırma Modeli	23
5.2. Denek Evreni	24
5.3. Veri Toplama Araçları	24
5.4. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi	24
6. Bulgular	25
Sonuç ve Öneriler	30
Kaynakça	34

Tablolar

Tablo 1: Anket Sonuçlarını Toplu Halde Gösteren Tablo	25
---	----

Şekiller

Şekil 1: Akıllı Tahta Görünümü	12
Şekil 2: İnteraktif Akıllı Tahta Kalemı	12
Şekil 3: Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi	16

Ekler

Ek 1 Derslerde strateji bilgisi ve motivasyon sağlayabilecek unsurların tespitine yönelik öğrencinin değerlendirme anketi.	41
---	----

Özet

Bu çalışmada Namık Kemal Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu bünyesinde kullanılan akıllı tahtaların öğrencilerin öğrenme stilleri ve öğrenme motivasyonlarına sağladığı katkıları sormaca yöntemi ile tespit etmek hedeflenmiştir. Çalışmada öğrencilere öğrenme stilleri ve öğrenme motivasyonlarını kapsayan sorular yöneltilmiş ve bu şekilde ders ortamlarını kendi gözlerinden değerlendirmeleri istenmiştir. Veri toplama sürecinde kullanılan ankete katılmak üzere tesadüfi seçme yöntemine göre 63'er gönüllü Almanca, İngilizce ve Fransızca seçmeli ders öğrencisi belirlenmiştir. Anket SPSS PASW STATISTICS 18.0 "Network" kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmanın nihai sonucu olarak öğrencilerin çoğunluğunun dil öğrenmede kendilerine göre bir takım stratejiler kullandığı, fakat bu stratejilerin etkililiği konusunda tam olarak farkındalık sahibi olmadıkları tespit edilmiştir. İkinci olarak öğrenciler, kendilerini dil öğrenme konusunda motive edecek unsurlardan birinin de sınıf içerisinde teknolojik yeniliklerden faydalanılması gerekliliği olduğunu belirtmişlerdir. Bunun yanında öğrenciler, dil öğrenim süreçlerinde her türlü yeniliğe açık bir tutum sergilemeler de son tahlilde sınıf içerisinde aktif katılımcılar olarak değil, pasif dinleyiciler olarak dil öğrenmeyi tercih ettiklerini vurgulamışlardır. Öğrencilerin anket sorularına verdikleri cevaplara dayanarak, özellikle akıllı tahtanın ve diğer ders destek araçlarının tüm özellikleriyle bilinçli, etkili bir biçimde kullanılması sayesinde, öğrencilerin yabancı dil derslerine karşı tutum ve başarılarını olumlu yönde etkileyeceği düşünülebilir. Araştırma sonuçları gösteriyor ki, ders ortamlarında faydalanılan teknolojik yenilikler, işlenen konulara ilgiyi yoğunlaştıracak ve öğrenmeyi daha eğlenceli, bununla beraber ilginç bir çerçeveye oturtacaktır. Bu gibi yenilikler, gelecek derslerde öğrencinin derse katılımının yükselmesini sağlayıp, öğrenme isteğini ve güdüsünü büyük ölçüde artıracaktır. Böylece öğrencilerin dil öğrenmede kendi öğrenme stratejilerini belirlerken medya desteğinden faydalanmayı da göz ardı etmemeleri sağlanmış olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Tahta, Motivasyon, Öğrenme Stilleri, Ders Ortamları, Medya Araçları.

Abstract

The aim of this study was to determine the contributions of smart boards that are used within School of Foreign Languages at Namık Kemal University to students' motivation levels and learning styles with a questionnaire. Students were asked questions regarding their learning styles and motivation levels and in this way, they were requested to evaluate classroom environment through their own eyes. During the data collection process, 189 students (63 from each course) were randomly chosen from English, German, and French elective courses to participate in the survey. The survey was analyzed by using SPSS PASW STATISTICS 18.0 "Network". The results of the study showed that most of the participating students utilized some kinds of strategies in their language learning process in their own way; however, it was found that students were not totally aware of the effectiveness of these strategies. Secondly, students mentioned that one of the factors that motivates to learn a foreign language is the use of technological innovations within the learning environment. Although students manifested an open attitude towards all kinds of innovation in their language learning process; in the final analysis, they were found to prefer being passive listeners instead of active participants in the classroom while learning a foreign language. It can be argued that students' attitude and success at foreign language courses will be positively affected by the conscious, effective use of especially smart boards and other teaching support tools with all their properties. The results of the current study have showed that technological innovations used in the classroom environment can create interest in the target subject and make the learning process more fun besides reframing the subject more interesting. These types of innovations increase student participation in the following classes and profoundly enhances students' eagerness and motivation to learn. In this way, students will be able to make use of media support while they are determining their own learning strategies for foreign language learning.

Key Words: Smart board, motivation, learning styles, classroom environments, media tools

BÖLÜM I - PROJE METNİ

Giriş

Günümüzde bilginin aktarımında teknoloji kullanımı hızla yayılmakta ve yeni teknolojiler kendini eğitim de dahil olmak üzere hayatın bir çok alanında göstermektedir (Usluel & Demiraslan, 2005, 134). Bununla birlikte, öğretme ve öğrenme alanlarında da yeni yaklaşımlar ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu bağlamda öğrencilerin motivasyonlarını ve öğrenme stratejilerini de etkileyen birçok yenilik ortaya çıkmaktadır. Akıllı tahta bunlardan biridir. Bu tarz tahtaların öğrenme ve öğretme süreçlerine sağladığı katkılarla ilgili alan yazında yapılan çalışmalar artarak hız kazanmaktadır.

Yıllar içerisinde dersliklerde birer dış destek aracı olarak kullanıla gelmiş irili ufaklı teknolojik materyallerin zaman içerisinde kullanılabilirliğini yitirdiği, adeta atıl halde sınıflarda güncelliğini ve geçerliliğini yitirmiş, yer kaplayan birer yığın olarak kaldığı ve bu çokluğun ders ortamlarının kalitesini düşürmeye başladığı görülmektedir. Örneğin; öğretmen bir taraftan ders anlatırken diğer taraftan tepegöz, sihirli göz, sabit bilgisayar, projeksiyon aletleri, kaset çalar, hoparlör v.b. araç gereçler ile meşgul olduğundan, sadece öğretim elemanı olma görevini değil, aynı zamanda da teknik eleman olma zorunluluğunu da yaşamak zorunda kalmaktadır. Bu sebepten sınıf düzeni, ders ortamının etkililiği, öğrenci kontrolü v.b. konulara yeterince zaman ayıramamaktadır. Bu soruna alternatif bir çözüm yolu olarak bilgisayar laboratuvarları gösterilse de, her öğrencinin önünde bir bilgisayarın bulunduğu böyle bir ortamda öğrencilerin dikkatini derse odaklamak oldukça zorlaşacağı için bu da, bu soruna tam olarak bir çözüm getirememektedir. Öğrencinin dikkatinin derse tam olarak çekilemediği bir ortamda ise, öğrencinin var olan bilgisi ile yeni öğrendikleri arasında bir köprü oluşturarak anlamlı öğrenmeyi gerçekleştirmesini sağlamak pratik açıdan pek de mümkün görünmemektedir (Tu, 2001, 31).

Konu bu açıdan ele alındığında öğrenmeyi destekleyici birer dış etken olarak etkileşimli tahtalar, bir taraftan kişisel bilgisayarlar gibi, bireylerle etkileşimde bulunarak kendi başlarına çalışma ve öğrenme olanağı sunarken diğer bir yandan da öğretmenlere, sınıf içi öğretim metotlarında kolayca önemli değişiklikler yapma imkanı sunmaktadır (bkz. Tekin & Göçerler, 2016, 2042). Kişisel bilgisayarlarda yapılan eğitim daha bireyselken, etkileşimli tahta yardımıyla yapılan eğitim daha ziyade gruba hitap edecek ve böylece sınıf içinde grup aktiviteleri yapmak daha da kolay hale geleceği beklenir. Asıl olan, öğrencinin öğrendiği konuyu, motivasyonu yüksek bir şekilde kavraması, rahat kullanılabilirliği olan destek araçları sayesinde zamandan ve mekandan tasarruf sağlanarak yeni öğrenme stillerini öğrenciye tanıtmak ve öğrenciyi çağın gereği haline gelmiş olan teknolojinin kullanım olanaklarından sınıf içerisinde üst düzeyde faydalandırmaktır.

1. Bilgi İletişim Teknolojilerinin Yabancı Dil Derslerinde Kullanılmasının Önemi

Günümüzde teknolojinin hızla gelişmesi ve hayatın her yönüne etki etmesi, bu gelişmenin dil eğitimi üzerine etkilerinin tartışılmasını gündeme getirmektedir. Teknolojik gelişmeler, beraberinde bazı değişimleri getirir ve bu değişimlerin de ne ölçüde uygulanması gerektiği, ne ölçüde geleneksel normlara bağlı kalınması gerektiği gibi konular geniş ölçekli araştırmalara yol açar. Bilişim teknolojilerinin yabancı dil açısından avantajları ve dezavantajları sürekli dile getirilen bir konu

olmasına rağmen, bilişim teknolojilerinin yabancı dil eğitiminde kullanılmaya başlanmasıyla teknolojik materyallerin öğretmen ve öğrenci açısından sağladığı katkılar son dönemde gündemde olan gerçeklerden biridir.

"Eğitim ortamlarının daha nitelikli olmasını sağlayan unsurlardan birisi de öğretmenlerin sınıflarında bilişim teknolojilerini kullanma becerileridir" (Alkan & Durmuş, 2013, s. 111). Bilişim teknolojileri öğretmenlere çeşitli kolaylıklar ve fırsatlar sunsa da onların sorumluluğunu daha da arttırmaktadır. Yabancı dil eğitiminde öğrencilere bilgi ve tecrübesiyle öncülük eden öğretmenlerin, bu teknolojileri yetkin bir şekilde kullanmaları gerekmektedir. Çünkü öğrenciler, öğretmenlerinden bu konuda bir takım kazanımlar edindiklerini gördüklerinde yabancı dil öğrenmeye karşı motivasyon ve isteklerinin artması beklenir. Öğretmenler açısından bu teknolojileri kullanmayı öğrenmek ve bunu öğrencilere aktarmak ilk bakışta kaygı verici ve motivasyonu azaltan bir olay gibi görünse de zamanla bunun aşılması öğretmenlere ayrıca bir motivasyon ve destek kaynağı olarak kabul edilebilir. Gün geçtikçe yeni teknolojik gelişmelere uyum sağlayabilen bir öğretmen, bunu başarmanın verdiği güven duygusuyla öğrencilere de verimli bir yabancı dil eğitim süreci sunabilir. Çağdaş eğitimin gereksinimi olarak bilgiye ulaşabilen ve kullanabilen bireyler yetiştirmek için öğrenmeyi bilen öğrenciler yetiştirilmesi gerekmektedir. Buna bağlı olarak öğretmenlerimizin bilim ve teknolojideki gelişmeleri takip etmesi ve kullanmasının önemi büyüktür (Alkan & Durmuş, 2013, s. 115). Konuya bu açıdan da yaklaşıldığında, öğrencilerin yabancı dil öğreniminde teknolojik materyalleri kullanmalarını sağlayacak ve onları öğrenmeye teşvik edecek kişilerin yabancı dil öğretmenleri olduğu görülür. Öğrencilere gereken motivasyonun sağlanabilmesi için öncelikle teknolojik araçların dersler boyunca sınıfta kullanılması büyük önem taşımaktadır. Bunların başında da akıllı tahtalar gelmektedir. Sınıfta öğretmen tarafından kullanılan teknolojinin öğrencinin ilgisini çekerek ders dışındaki zamanlarında teknolojik araçlardan faydalanabilmesine zemin hazırlaması bakımından son derece önemli olduğu söylenebilir (Tekin & Göçerler, 2016, s. 2061).

Tüm bunların yanında geleneksel yabancı dil eğitiminin dezavantajlı yönlerini vurgulamak için şu dile getirilir:

"Geleneksel yabancı dil öğretim yöntemleri, dil öğretiminde beklenen başarıyı sağlayamamaktadır. Öğretmen merkezli olan geleneksel sistemlerde öğrenciler genellikle ikinci plandadır. Öğretmenin, öğrencilerin farklı duyularına yönelik etkinlikler kullanarak ders anlatmaması öğrencilerin yabancı dil derslerine karşı olan ilgisini azaltmaktadır. Öğretmenin ders kitabını ve yazı tahtasını kullanarak gerçekleştirdiği bu öğretim yönteminde öğrenciler belli bir süre sonra motivasyon eksikliği yaşamaktadırlar" (Arslan & Adem, 2010, s. 65).

Bu açıklamadan da anlaşılacağı gibi geleneksel dil eğitiminde kullanılan yöntemler ve materyaller istenen başarıyı sağlama konusunda beklentileri karşılamamaktadır. Öğrencilerin motivasyonunu arttırmak amacıyla derslerde kullanılan materyallerin değiştirilmesi, öğrencilerin bir çok duyusuna hitap edebilecek görsel ve işitsel materyallerin yaygın olarak kullanılması gerekmektedir (Arslan & Adem, 2010, s. 65). Bu değişikliğin yapılmasıyla birlikte yabancı dil eğitimi alanında yaşanan sorunların büyük oranda çözülmesi ve kalıcı olarak başarının sağlanması öngörülmektedir. Yabancı dil öğretiminde kullanılan görsel ve işitsel araçların sınıf

içerisinde doğal bir ortamın oluşmasında öğretmene yardımcı olması, gerçek ortamlara yakın bir sistem içerisinde yabancı bir dili öğrenen öğrencinin ilgisini çekmektedir ve bu araçlarla yapılan aktiviteler öğretilen kelimeler ile kavramların daha kolay öğretilmesi ve öğrenilmesine yardımcı olacaktır (Demirel, 1993, s. 24).

"Dil öğretim alanı, sosyal bilimlerdeki diğer bilim dallarına oranla bilimsel yeniliklere ve teknolojik buluşlara daha çok gereksinim duyar" çünkü "önce öğretilmek istenen dilin konuşanlarına ait ses ve görüntü" üretilir, "sonra da bunlar birer ders materyali olarak dil sınıflarında ve laboratuvarlarda" kullanılır (Kartal, 2005, s. 384). "Öğrencilerin öğrenme sürecinde aktif olmalarını, öğretimde çeşitlilik, canlılık ve kaliteyi, öğrencilerin kendi hızlarına göre öğrenmelerini, öğrencilerin istedikleri kadar tekrar etmelerini" sağlaması, "planlama esnekliği ve istenildiği anda dönüt olanağı" vermesi, "zamandan tasarruf" sağlaması, "kavram ve yetenek öğretiminin yanında, bilgisayar okuryazarlığına da" imkan sağlaması, "okul öncesi ve sonrası bireylerde dikkat gelişimi" kazandırması, "ekrandaki olayların bireyi kendine çekerek ona dalgınlık, sıkıntı, dikkatinin dağılması gibi istenmeyen durumları" yaşatmaması, "bireyin konuyu kavrayabilmesine yardımcı" olması, "kolay unutmayı" engellemesi, "zihinde kalıcılık" sağlaması, "bireye birçok işi aynı anda yapabilme becerisi" kazandırması gibi sebeplerden dolayı teknolojinin dil eğitime çok büyük katkı sağladığı inkar edilemez (Temizyürek & Ünlü, 2015, s. 65). Nitekim, bilgisayar "Toplumların bütün ticari, sanayi ve eğitim faaliyetlerinde yer alarak, kullanıldıkları her alanda verimliliği arttırmış ve insan yaşamının içerisinde önemli bir yere sahip olmuştur" (Arslan, 2003, s. 67).

Aynı şekilde bilgisayarların yabancı dil eğitiminin vazgeçilmez araçları olduğu söylenebilir (Arslan & Adem, 2010, s. 73). "Bilgisayarlar öğretmenler tarafından genellikle sunum hazırlama, video izletme, müzik dinletme, vb. amaçlarla kullanılmaktadır. Öğretmenlerin bilgisayarda hazırladıkları materyalleri derste kullanmaları öğrenci motivasyonunu olumlu olarak etkilemektedir" (Arslan & Adem, 2010, s. 73). Buradan yola çıkarak bilgisayarların yabancı dil eğitiminde çok yönlü biçimde kullanılabilmesi ve hem görsel hem de işitsel olarak öğrencilerin aynı anda tüm uyarıcılarını aynı anda harekete geçirebileceği öne sürülebilir. Yabancı dil eğitiminde "okuma", "yazma" "dinleme" ve konuşma" olmak üzere dört temel becerinin kazandırılması sürecinde "bilgisayar ve internet, öğrencilere çoklu öğrenme olanağı sunmakta" ve böylece "yabancı dilde çeşitli özgün metinlere ulaşabilme, öğrenilen dilin dilbilgisi alıştırmalarını tekrar etme, sözcüklerin telaffuzlarını dinleyebilme, çeviri programlarından yararlanabilme, E-Mail, İnternet Forumları, www sayfalarıyla bilgiye ulaşabilme ve paylaşma vb. olanağı kazanmaktadırlar" (Bayrak, 2013, s. 23).

Derslerde öğretilen teorik bilginin uygulanmış halini öğrencilere sunmak için video filmleri yabancı dil derslerinde kullanılmalıdır (Arslan & Adem, 2010, s. 67). "Video, hem bir bilgi deposu hem de iyi bir gösteri aracıdır. Gerçek hayatın en orijinal şekilde sergilenmesini sağlar. Video filminin kısa bir sahnesinde pek çok mesaj bulunabilir. 3-5 dakika süren kısa bir programa bir saatlik ders sığdırılabilir" (Demirel, 1993, s. 97). Video filmlerinin yabancı dil eğitimi için önemi şu şekilde vurgulanmaktadır:

"Video filminde ses ve görüntü bir bütün halinde verilir. Böylelikle öğrencilerin iki önemli duyu organı harekete geçirilerek konunun daha

kolay anlaşılması sağlanır. Öğrenciler yabancı dil dersinde teorikte gördüğü bilginin gerçek yaşamda nasıl uygulandığını video filmi yardımıyla görmesi, duyması o dilin yapısını kavraması açısından önemlidir. Öğrenciler video filmi yardımıyla öğrenilen dilde kullanılan beden dilini ve mimik hareketlerini kullanmayı da öğrenirler. Video filmi ile yabancı dil dersleri öğretimi daha pratik, sürekli ve kalıcı kılmaktadır" (Arslan & Adem, 2010, s. 67).

Ancak derslerde video ile yapılan etkinlik süresince öğrencileri sıkmamak ve dikkatlerini dağıtmamak amacıyla dikkat edilmelidir. Video filmiyle yapılan aktivitelerin toplam süresi bir ders saatinin yarısı kadar olmalı; yani bu sürenin yaklaşık 20 dakika olduğu kabul edilirse video filminin uzunluğunun da en fazla on dakika olması gerekmektedir (Taşdemir, Bilkan, Can, 2004, s. 79).

Sanatsal filmlerin yabancı dil eğitimi derslerinde kullanılması öğrencilere çok büyük avantajlar sağlayacaktır çünkü bu filmler hedef dili kullanan konuşmacıların diyaloglarını çok canlı ve akıcı bir biçimde yansıtır ve öğrencilere doğal diyalogları hem işitsel hem de görsel açıdan sunabilirler (Güllülü & Berberoğlu, 2015, s. 209). Ayrıca bu filmler öğrencilerin "gerilim, tutukluk ve çekingenlik" gibi hislerini en aza indirme konusunda önemli bir rol oynarlar (Güllülü & Berberoğlu, 2015, s. 209). Şüphesiz dil derslerinde bilgi iletişim teknolojilerinden sadece sunum hazırlamak yada film gösterimleri yapmak amacıyla faydalanılmaz. Aynı zamanda online testler çözme, dil becerilerine yönelik interaktif oyunlar oynama, video konferans, işlenen konu ile ilgili güncel bilgilere anında erişim gibi konularda da bu teknolojilerden yararlanılabilir.

1.1. Günümüz Yabancı Dil Dersleri ve Teknoloji

Teknoloji geliştikçe dil öğretimine olan yaklaşımlar da değişmekte ve anlık iletişim olanakları dil öğretimine çok çeşitli olanaklar sağlamaktadır. Geçmişte yaygın olarak kullanılan televizyon, radyo ve teyp gibi araçlar artık yerini akıllı tahta, i-pad, i-phone gibi farklı teknolojik ürünlere bıraktı.

Yabancı dil öğretiminde günümüzde kullanılan teknolojilerin başında bilgisayar gelmektedir ve öğretmenler bilgisayarı "sunum hazırlama, video izletme, müzik dinletme, vb. amaçlarla kullanılmaktadır" (Arslan & Adem, 2010, s. 73). Bu özelliklerinin yanı sıra, bilgisayarın ayrıca internete bağlanabilmesi ve neredeyse her kaynağa anında ulaşabilmesi, bu aracı televizyondan daha kullanışlı yapmaktadır. Günümüzde artık bilgisayar ve tepegözlerin özelliklerini bir araya getiren akıllı tahta teknolojisi kullanılmaya başlandı. Bu sayede öğrencilerin hem görsel hem de işitsel olarak duyularına hitap edilmekte ve öğrencilerin derslere olan ilgileri arttırılabilmektedir. Bunun yanında öğrencilerin medya teknolojilerini kullanım becerilerine de katkı sağlama imkanı doğmaktadır. Bilgisayar ekranının çok daha büyük şekilde sınıflarda duvar ya da yazı tahtasına yansımış şekilde sınıfın aynı noktada dikkatini toplaması açısından çok büyük fayda sağlamıştır.

Günümüzde henüz kullanılmaya başlanan podcast gelecekte muhtemelen yaygın olarak kullanılmaya başlanacaktır ve "Podcast başka bir ifadeyle RSS, uzaktan eğitim konusunda görsel materyallerin birlikte kullanılmasını sağlamaktadır. Bu teknoloji ile geliştirilen web sayfalarından öğretmen ve öğrencilerin hem görüntü hem de ses podcast'lerini yükleyip izlemeleri ve takip etmeleri sağlanmaktadır"

(Güllülü & Berberoğlu, 2015, s. 2011). Podcast mobil öğrenme aracı olarak bilgiyi depolama ve kolay taşınabilir hale getirerek dil öğretiminde birçok avantaj sağlamaktadır (Güllülü & Berberoğlu, 2015, s. 2011). Bunun en önemli sağlayıcıları da ders ortamlarında akıllı tahtalar, ders dışında ise akıllı telefonlardır.

Özellikle akıllı telefonların her yerde kullanılabilmesi bu araçların yabancı dil öğretimindeki önemini ortaya koymaktadır. Çünkü mekan değişikliği ve seyahat söz konusu olduğunda bilgisayar gibi cihazları sürekli yanımızda taşımak neredeyse imkansızdır (Arslan & Adem, 2010, s. 79). Bu cihazlar özellikle okul dışındaki zamanlarda, tatillerde ve seyahatlerde öğrencilere yabancı dil ile iletişimlerini sürdürme ve pratik yapma imkanı sunmaktadır.

1.2. Yabancı Dil Derslerinde Kullanılan Güncel Teknolojiler

Küreselleşen günümüz dünyasında yabancı dil bilmenin önemi ve gerekliliği daha çok ortaya çıkmaktadır. Son yıllarda yaşanan teknolojik gelişmeler sayesinde yabancı dil öğrenme süreci hem öğrenen hem de öğretici açısından kolaylaşmış ve teknoloji kullanılarak dilin daha iyi öğrenildiği ve öğretildiği açığa çıkmıştır.

Teknoloji dil öğretiminde pek çok açıdan faydalıdır. Öğrencilerin öğrenme sürecine aktif olarak katılmalarını, öğretimde çeşitlilik ve canlılığı, öğrencilerin kendi hızlarına göre öğrenebilmelerini, öğrencilerin istedikleri kadar tekrar etmelerini sağlar. Öğretmene ise planlama esnekliği ve istenildiği anda dönüt verme olanağı verir. Bunların yanı sıra, teknoloji kullanımı zamandan tasarruf sağlar, öğrencilerin kavram ve yetenek kazanmasına katkıda bulunmasının yanında, bilgisayar okuryazarlıklarının da gelişmesine olanak sağlar (Karahana, 2001).

Günümüzde dil öğretiminde kullanılan teknolojileri iki ana grupta sınıflandırabiliriz. Geleneksel ve modası geçmiş teknolojik araçlar ve modern teknolojik araçlar.

Geleneksel teknolojik araçlar içerisinde uzun yıllardır dil sınıflarının parçası olan televizyon, tepegöz, kaset/CD çalar ve DVD/video oynatıcıları sayabiliriz. Bu teknolojik aletlerin bir kısmının modası geçse ve artık yerlerini daha yeni ve kullanışlı alternatiflere bıraksalar da imkânlar dâhilinde günümüzde bazı dil sınıflarında pek çoğunun kullanımına devam edilmektedir. Bu kapsamda tepegözler görsel destek için kullanılırken kaset/CD çalarlar işitsel destek, televizyonlar ve DVD/video oynatıcılar da işitsel ve görsel destek sağlayarak dil öğretimine katkıda bulunmaktadırlar.

Öğrencilerin seviyelerine uygun, tartışılan ve öğrenilen konuyla alakalı videoları izlemeleri derse ilgilerini arttırmaktadır (Furmanovsky,1997). *Video, hem bir bilgi deposu hem de iyi bir gösteri aracıdır. Gerçek hayatın en iyi şekilde sergilenmesini sağlar. Video filminin kısa bir sahnesinde pek çok mesaj bulunabilir. 3-5 dakika süren kısa bir programa bir saatlik ders sığdırılabilir* (Demirel, 1993, s.97). Videoların derslerde kullanımıyla öğrencilerin işitsel ve görsel duyuuları harekete geçirilir ve motivasyonları arttırılır. Öğrencinin video yardımıyla, teorikte gördüğü bir diyalogu gerçek yaşam bağlamında görmesi ve duyması dilin yapısını kavramasına katkıda bulunur. Öğrenciler ayrıca video yardımıyla öğrenilen dilde kullanılan beden dilini ve mimik hareketlerini de öğrenirler (Arslan, Akbarov & Baştuğ, 2016).

Günümüzde dil öğretiminde kullanılan modern teknolojik araçlar ise bilgisayarlar, akıllı telefonlar, internet, projeksiyon cihazları ve hızla gelişen akıllı tahtalardır.

Bilgisayarlar ve projeksiyon cihazları dil sınıflarına görsellik katarak öğretim ve öğrenim zamanında tasarruf sağlarlar. Bilgisayarlar öğretmenler tarafından genellikle sunum hazırlama, video izletme, müzik dinletme ve benzeri amaçlarla kullanılır. Öğretmenlerin bilgisayarları derste kullanmaları dersleri monotonluktan uzaklaştırır ve öğrenci motivasyonunu olumlu olarak etkiler.

Gerçek durumlara yakın bir ortamda yabancı bir dili öğrenmek öğrencinin ilgisini çekmektedir. Yabancı dil öğretiminde görsel araçlar ile yapılacak etkinlikler, öğretilen kelimeler ile kavramların daha kolay öğretilmesini ve öğrenilmesine yardımcı olur (Demirel,1993, s.24).

Bilgisayarlar ayrıca özellikle dil öğrenme amaçlı geliştirilen programlarla da dil öğrenimine katkıda bulunur. Öğrenen kitlesinin teknoloji ve dijital ortam düşkünlüğü ve yatınlığı düşünüldüğünde dil öğretimi amacıyla hazırlanan bazı bilgisayar tabanlı programların (Rosetta Stone, Duolingo, Tell Me More, Euro Talk vb.) kullanımının öğrencilerin dil öğrenimine ilgisini arttırması da şüphesizdir.

Akıllı telefonlar ile kullanılan pek çok uygulama ise öğrencilerin amaçlarına göre öğrendikleri dili kullanarak pratik yapmasını sağlar, kelime öğrenmelerine ve telaffuzlarını geliştirmelerine yardımcı olur. Öğrencilerin telefonları ile kullanabildikleri çeşitli mesajlaşma programları ve etkileşimli oyunlar dil iletişim becerilerini de geliştirmektedir (Jones, 2005).

Dil öğreniminde ve öğretiminde internet kullanımının rolü ise kesinlikle yadsınamaz. İnternet öncelikle hem öğretmenlere hem de öğrencilere neredeyse sınırsız ve çok çeşitli özgün kaynak sağlar ve bu sayede süreci hem öğreten hem de öğrenen için kolaylaştırır. İnternet sayesinde güncel ve özgün materyallere erişim dil öğreniminde çok büyük bir artıdır (McDougald, 2005, s.8).

Özetlemek gerekirse, internet kullanımı öğretmenin yaratıcılığını arttıracığı gibi ders planlama ve hazırlık süresini azaltır, öğrenciye ise sınıf ortamı dışında da faydalanabileceği bir öğrenme çevresi yaratır. Bu sayede öğrenci bilgisayar, akıllı telefon ve internet kullanımı sayesinde bağımsız bir öğrenen olarak çalışmalarını ders/sınıf dışına çıkarır ve kişisel gelişimini bu şekilde devam ettirebilir.

1.3. Dil Eğitiminde Akıllı Tahtalar

Teknolojinin yabancı dil eğitimindeki yeri daha önce bahsettiğimiz üzere yadsınamaz. Yabancı dil sınıflarında son on yılda gittikçe popülerleşen ve yaygınlaşan teknoloji ise akıllı tahtalardır.

21. yüzyılda sınıflardaki klasik yazma tahtaları artık yerlerini akıllı tahtaların değişik versiyonlarına bırakmaya başlamıştır. Türkiye’de de Milli Eğitim Bakanlığı’nın FATİH projesiyle ülkenin pek çok sınıfı akıllı tahtalarla donatılmıştır. Akıllı tahtaların öğrencilerin derse katılımı ve ilgiyi arttırdığı, ders konularının daha rahat anlaşılmasını sağladığı üzerine de pek çok çalışma yapılmıştır.

Şekil 1: Akıllı Tahta Görünümü

Akıllı tahtanın dil öğretimindeki yerinden bahsetmeden önce tanımını yapmak gerekir. Akıllı tahtalar etkileşim özellikleri olan ve bilgisayara bağlı çalışan, dokunmatik özelliğe sahip büyük bir ekranlar olarak tanımlanabilir. Bu ekrana projeksiyon cihazları yardımıyla görüntüler aktarılır. Akıllı tahta bir USB kablosuyla bilgisayara bağlıdır ve bu sayede bilgisayarda kurulu olan tüm programları tahta üzerinden kontrol etmek mümkündür. Bu kontrol, akıllı tahtanın modeline göre parmakla kontrol veya interaktif kalemle kontrol şeklinde gerçekleştirilebilir. (Gündoğdu, 2014).

Şekil 2- İnteraktif Akıllı Tahta Kalem

Akıllı tahtaların klasik kara tahtalara ya da keçeli kalemlerle yazılan beyaz tahtalara göre pek çok avantajı bulunmaktadır. Öncelikle akıllı tahtalar öğretmene ve öğrenciye zaman kazandırmaktadır. Tahta üzerinde işlenen ders içerikleri istenildiği takdirde kaydedilebilir ve anında tekrar gösterilebilir. Daha önce işlenen bir konuya geri dönmek istenildiğinde bu hemen gerçekleştirilebilir, ders sonunda kaydedilen içerikler öğrencilerle yazılı olarak veya pdf dosyası şeklinde paylaşılabilir. Görüldüğü üzere, tüm bu özellikler sayesinde akıllı tahta kullanımı ders tekrarı gerektiğinde önemli zaman tasarrufu sağlamaktadır.

Akıllı tahtaları diğer klasik tahtalardan ayıran diğer bir önemli özellik kullanım alanının sınırsız olmasıdır. Keçeli ya da tebeşirli tahtalarda kullanım alanının sınırlı olması yeni içerikler için eskilerinin silinmesini zorunlu hale getirirken akıllı tahtalarda içerikler silinmeden hemen yeni bir tahta sayfası açılarak konuya devam edilebilir. Daha önce bahsettiğimiz gibi akıllı tahtaların kaydetme özelliği sayesinde istenildiği durumlarda tüm bu sayfalar kayıt altına alınıp öğrencilerle çeşitli formatlarda

paylaşılabilir. Bu özellik sayesinde derse gelemeyen öğrencilerin konuları kaçırmaları engellenebilir (Gündoğdu, 2014).

Akıllı tahtaların önemli bir diğer farklılığı sınıflara getirdikleri görselliktir. Görsellik öğrenciler açısından büyük önem taşıdığından akıllı tahtalar sayesinde tüm yazı veya grafiklerin biçim, renk ve boyutlarının öğrencinin ilgisini en çok çekebilecek ve konuya en uygun şekilde kolayca değiştirilebilmesi büyük bir artı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kapsamda, akıllı tahtaların diğer bir önemli özelliği de tahta üzerindeki bilgilerin tutup çekilerek her yöne hareket ettirilebilmesi sayesinde toplanan bilgilerin düzenlenebilmesidir (Gündoğdu, 2014). Akıllı tahtaların sağladığı görsellik sayesinde ders içerikleri hem daha anlaşılır hem de daha ilgi çekici hale gelmektedir. Newcastle Üniversitesi tarafından yayınlanan akıllı tahtalarla ilgili bir araştırmanın sonucunda öğrencilerin akıllı tahtanın derslerde kullanılmasıyla birlikte ortaya çıkan multimedyal içerikli dersler sayesinde daha iyi öğrenebildikleri ortaya konmuştur. Aynı rapor, akıllı tahtayla işlenen derslerde öğrencilerin dikkatlerini daha iyi topladıklarını göstermiştir (Higgins, 2007, s.54).

Akıllı tahtaların fiziksel olarak sağladığı belki de en büyük avantaj ise pek çok medya türünü bir araya getirmesidir. Bir diyalog dinletmek için CD/kasetçalar, video göstermek için CD/DVD çalar, sunum programları için bilgisayar, bir belgeyi yansıtmak için tepegöz gibi ayrı ayrı cihazlara gerek vardır. Hâlbuki akıllı tahtalar tüm bu işlevleri bünyelerinde toplayıp başka bir cihaza gereksinim bırakmamaktadır.

Akıllı tahtaların genel olarak klasik tahtalara göre avantajlarından bahsettikten sonra, özel olarak akıllı tahtaların dil öğrenimindeki yerinden bahsedebiliriz. Akıllı tahtaların üç temel yolla yabancı dil öğretme sürecini desteklediği belirtilmiştir: sınıftaki etkileşim ve konuşmayı destekleyerek, yeni kültürel ve dilsel unsurların sunumuna yardımcı olarak ve öğretmenin organizasyon becerilerini geliştirerek (Gerard & Widener, 1999).

Gerard ve Widener'e göre öncelikle akıllı tahta kullanımıyla öğretmen dokunmatik etkileşimli akıllı tahtadan bilgisayarı kullanabildiği için sürekli sınıfa arkasını dönüp bilgisayarın yanına gitmek durumunda kalmaz ve zamanını teknolojiyle uğraşmak yerine öğrencinin öğrenme sürecine yoğunlaşarak geçirebilir (1999).

Öğrenciyle hedef dilde konuşma yabancı dil dersinin en önemli unsurlarındandır ve akıllı tahtalar tüm öğrencilerin aynı anda aynı unsur üzerine odaklanıp konuşmalarını sağlayabildikleri için de yabancı dil sınıflarının önemli bir parçasıdır. Aynı şekilde akıllı tahtaların kablosuz klavyelerle kullanımı da sınıf içindeki iletişimi destekleyebilir. Öğretmen kablosuz klavye ile öğrencilerin arasında otururup bir metin okurken ya da öğrencilerle konuşurken yeni bir kelime gerektiğinde klavyeyi kullanarak kelimeyi yazar ve akıllı tahtada kelime görünür. Öğretmenin kalkıp tahtaya gitmesi yeni kelimeyi yazması gibi öğrenme sürecini kesintiye uğratan bir durumdan da bu şekilde kaçınılmış olunur (Gerard & Widener, 1999).

Akıllı tahtalar ikinci olarak yeni kültürel ve dilsel unsurların sunumuna yardımcı olarak dil öğretimine katkıda bulunurlar. Öğretmen dersi bir kelime işlemcisi programında hazırlayabilir ve akıllı tahtanın özelliklerini kullanarak hazırladığı metnin gerekli kısımlarını daire içine alabilir, altını çizebilir, vurgulayabilir ya da üzerine yazabilir. Ortaya çıkan yeni metin de kaydedilebilir ve istenildiği zaman tekrar

gösterilebilir ve ya öğrencilerle doğrudan paylaşılabilir. Yine aynı kapsamda akıllı tahtaları kullanarak öğretmen hedef dildeki özgün materyal sağlayan bir internet sitesini yansıtabilir, akıllı tahtanın vurgulama, altını çizme ve benzeri özelliklerini kullanarak ilgilenilen dilsel ve ya kültürel unsurlara odaklanabilir (Gerard & Widener, 1999).

Akıllı tahtaların Gerard ve Widener'e göre dil öğrenimindeki üçüncü önemli rolü öğretmenin organizasyon becerilerini geliştirmesidir. Dil öğretmenin sınıfıta öğretilen her kelimenin bir çeşit listesini tutması zor bir iştir. Akıllı tahtalar sayesinde öğretmenler not şeklinde öğretilen kelimeleri kaydedebilir ve kelime öğrenimini pekiştirmek için zaman zaman bu notlardan faydalanabilir (1999).

Yabancı dil dersleri pek çok medya türünün kullanılması gereken dersler olduğundan akıllı tahtaların yabancı dil öğretmenlerine fiziksel bir rahatlık sağladığını söylemek de yanlış olmayacaktır. Pek çok medya türünü bir araya getiren ve sınıflarda sabit olan akıllı tahtalar, öğretmenlerin eskiden sınıfa taşımak zorunda kaldığı cd çalar, bilgisayar, hoparlör ve benzeri öğelerin hepsini içinde barındırarak öğretmenlerin sınıfa ekstra yük taşımalarının da önüne geçmiştir.

Öğrenciler açısından ise *dijital yerliler* (Prensky, 2001) olarak adlandırılan teknolojiyle doğmuş, büyümüş günümüz öğrencilerinin akıllı tahtaları kullanmayı sevdikleri daha önce de belirttiğimiz gibi çeşitli çalışmalarla ortaya konmuştur. Akıllı tahta kullanmak dil sınıflarında öğrencilerin pozitif bir tutum geliştirmelerine katkıda bulunmuştur (Gerard & Widener, 1999) aynı zamanda yine öğrencilerin derse katılımlarını, motivasyonlarını ve öğrenme şevklerini arttırmıştır (Bacon, 2011). Farklı öğrenme şekillerini destekleyen etkileşimli akıllı tahtalar pek çok farklı öğrenme durumunda kullanılabilir (Chapell, 2003).

2. Dil Öğrenmede Motivasyonun Önemi

Yabancı dil öğrenimi; yalnızca dilbilgisini, kelimeleri ve çeşitli kuralları öğrenmekten ibaret olmadığı için diğer öğrenme türlerinden farklılık göstermektedir ve daha karmaşıktır. Yabancı bir dil öğrenmek yeni bir sosyal ve kültürel davranışın benimsenmesini ve içselleştirilmesini gerektirmektedir (Williams & Burden, 1997).

Yabancı dil eğitiminde son yıllarda öne çıkan sorunlardan birisi de motivasyon konusudur ve ilginin yoğunlaştığı alanlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır zira insanlar sadece öğrenmek istedikleri şeyleri öğrenirler. Dörnyei'nin (2001) belirttiği gibi öğrencilerin motivasyonu sağlanamazsa öğrenmenin gerçekleşmesi mümkün olmamaktadır. Öğretmenleri; öğrenme konusunda motivasyonu düşük olan öğrencilerden ellerinden geleni yapmalarını bekleyemezler. Motivasyonu yüksek öğrenciler öğrenmenin sağlanması için en önemli öncüdür (Naime-Diffenbach, 1991). Ancak öğrencilerin çoğu kendi kendini motive edememekte ve motivasyonlarını sürdürüebilme konusunda sıkıntılar yaşamaktadır. Kendi başlarına zorlu şeyleri yapabilme becerisi bulunan öğrencilerin dahi uzun vadeli amaçları gerçekleştirmek için gerekli olan yeterli motivasyona ihtiyacı bulunmaktadır (Dörnyei, 2005). Bu durum motivasyonlarını artırmak için birçok öğrencinin öğretmenden gelecek yardıma ihtiyacı olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin motivasyonunu yükseltmek adına öğrenmenin ilgi çekici hale getirilmesi için görsel ve işitsel araçların kullanılması hayati rol oynamaktadır. Sınıflarında etkileşimli akıllı tahta kullanılan öğrenciler; motivasyonlarının arttığını, öğrenme sürecinden keyif aldıklarını, yaşantı

edinerek öğrenme gerçekleştirdiklerini ve iletişim rahatlığı duyduklarını ifade etmişlerdir (Donmuş & Pepeler, 2016).

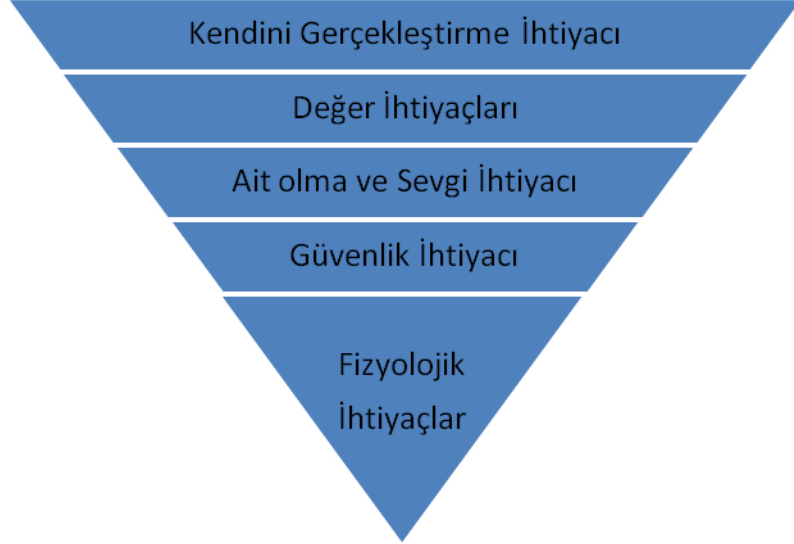
Motivasyon, herhangi karmaşık bir görevin başarıyla tamamlanmasını ya da başarısızlıkla sonuçlanmasını belirleyen unsurlardan biri olarak gösterilmektedir ve öğrenme sürecinin hayati yönlerinden birisidir (Chang, 2001; Chang & Lehman, 2002; Robb, 2010). Sıradan bir dersi öğrenme motivasyonu bile çok boyutlu bir olguyken yabancı dil öğrenme motivasyonu daha da kompleks bir durumdur dolayısıyla öğrencilerin motivasyonunu sağlamak tüm öğretmenler ve öğretim planlaması yapanlar için önemli zorluklardan birisidir (Hodges, 2004).

Motivasyon öğrenmenin gerçekleşmesini sağlayan yegâne nedenlerden birisi olmayabilir ancak öğrenme sürecinde hayati bir rol üstlendiği kanıtlanmıştır (Huang, Huang, Diefes-Dux & Imbrie, 2006). Motivasyonun öğrencilerin başarı durumları üzerindeki etkilerini inceleyen çok sayıdaki çalışma (Cool & Keith, 1991; McKenzie & Schweitzer, 2001; Sankaran & Bui, 2001; Wolters, 1999) motivasyonun belirleyici bir etmen olduğunu ortaya koymuştur. Keller'a (1983) göre motivasyon öğretmen, öğrenci farklılıkları, sınıf ortamı ve eğitim materyalleri gibi çeşitli eğitim unsurlarından etkilenmektedir. Etkileşimli akıllı tahta kullanılarak yapılan öğrenme etkinlikleri; öğrencileri kendi fikirlerini ifade etmek konusunda cesaretlendirmekte ve öğrenciye bireysel olarak katılım imkânı sağlamaktadır (Gregocic, 2015). Öğrencilerin motivasyonunu artırması için öğrenme ortamında bulunan akıllı tahtaların kullanımı ile ilgili önemli bir sorun öğretmenin akıllı tahtaya çok fazla bağlı kalması ve öğrenmenin öğrenci merkezli olmaktan uzaklaşıp öğretmen merkezli işlenmeye başlamasıdır (Gürel, Olgun & Arslan, 2016). Derse aktif şekilde katılmayan öğrencinin motivasyonunun sürekli yüksek olması mümkün değildir. Sınıflarda kullanılan bilgisayarlara oranla akıllı tahtalar öğrenciler arası etkileşimi daha fazla desteklemektedir çünkü akıllı tahtanın etkileşim yüzeyi tüm sınıfın görebileceği kadar büyüktür ve bir öğrenci ile öğretmen akıllı tahta üzerinde etkileşimde bulunurken sınıfın geri kalanı da etkinliği takip edebilir. Öğretmen, akıllı tahtanın büyük yüzeyi sayesinde sınıfla olan etkileşime ve öğrencileri yönlendirmeye ara vermek ve sınıfa sırtını dönmek zorunda kalmadan dersini işlemeye devam edebilmektedir.

Maslow'a göre (1954) motivasyon belirli insani ihtiyaçlardan kaynaklanmaktadır. Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre bir alt basamaktaki ihtiyaç karşılanmadığı müddetçe bir üst basamaktaki ihtiyaç ile iletişim kurulamamakta ve öğrenci motivasyonu sağlanamamaktadır. Okula yorgun, aç veya endişe içinde gelen öğrencilerin alt basamaktaki ihtiyaçları karşılanmadıkça başarılı şekilde motive edilememektedir (Brophy, 1998). Maslow'a göre (2000) ihtiyaçlar hiyerarşisi göz önünde bulundurulduğunda içsel motivasyon dışsal motivasyondan üstündür çünkü içsel motivasyonları yüksek olan bireyler çabalarını sürdürmek konusunda daha az sıkıntı yaşamaktadırlar ve dıştan gelecek etkilere veya dışsal güdülere ihtiyaç duymamaktadırlar (Chang, 2001).

Ancak içsel motivasyonu yükseltmek daha zorlayıcı olmaktadır. Öğrencilerin içsel motivasyonu bazı aktiviteler için yüksek olurken diğerleri için düşük olabilmektedir ve içsel motivasyonu etkileyen sosyal ve çevresel faktörler de bulunmaktadır (Ryan & Deci, 2000). Öğrenmenin gerçekleşmesi için içsel motivasyon yeterli olmayacağından dolayı öğretmenlerin dışsal motivasyonu ve onu ortaya çıkaran etmenleri kavraması önem arz etmektedir. Temel olarak dışsal motivasyonu yüksek olan öğrenciler öğrenme etkinliklerine "tamamladıklarında duydukları zevkten dolayı değil, tamamladıktan sonra kendilerine sunulan ödüllerden dolayı"

katılmaktadır (Keller, 2010, p.17). Tüm öğrencilerin içsel motivasyonunun yüksek olması mükemmel olurdu ancak ders konusu ve materyallerinin doğası gereği dışsal motivasyonun da yüksek olmasına gerek duyulabilmektedir (Margueratt, 2007). Bu sebeple motivasyonu içsel ve dışsal olarak kesin şekilde ayırmak hata olacaktır (Williams & Burden, 1997). Öğrenme ortamında içsel ve dışsal motivasyonun bir arada bulunduğu çıkarımı yapılabilir.

Şekil 3. Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi

Araştırmacılar motivasyonun tanımlanması hususunda ortak bir noktada buluşamamış olsalar da birçok tanımda yer alan ortak noktalar bulunmaktadır:

- Motivasyon bir amaç doğrultusunda sağlanmaktadır,
- Motivasyon; bireyin öğrenme etkinliğine başlamasını sağlar, kendisine vasıta olur ve sürdürmesine yardımcı olur.
- Motivasyon; bireyin çabası, tercihleri ve kararlılığı ile görülmektedir (Hu, 2008).

Öğrenme ortamındaki rolünü göz önünde bulundurarak Keller (2010) motivasyonu şu şekilde açıklamıştır: "Motivasyon; öğrenme ortamında özgüven duygusunu teşvik eden zorluk seviyelerinin yanı sıra öğretmenin ve öğrenme materyalinin merak uyandıracak ve kişinin ilgisini çekebilecek girdi sağlayabilme seviyesinden ve öğrencinin çaba göstermesini engelleyecek strese neden olan durumların var olup olmamasından etkilenmektedir" (s.6). Birçok öğretmen motivasyonu öğrencinin sorumluluk alanında bulunan bir konu olarak görebilmektedir ancak Keller ve Burkman (1993) gibi çok sayıdaki araştırmacı; öğrenci motivasyonu üzerinde öğretmenin etkisinin altını çizmişlerdir. Sosyal Öğrenme Teorisi tarafından öne sürüldüğü gibi öğrenci kişilikleri, öğretmenler ve öğrenme ortamı motivasyon konusunda son derece önem arz etmektedir (Bandura, 1969). Öğrencinin motivasyonu etkileyen koşullar arasında içsel ve dışsal faktörler bulunmakta olduğu görülmektedir (Gagné, 1996). İçsel koşullar; öğretmenden ve öğretim ortamından bağımsız olan beceri ve yeterliliklerdir (Huett, 2006). Dışsal koşullar; belirli bir amacı gerçekleştirmek adına bulunduğu öğrenme ortamında öğrencilerin maruz kaldığı durumlardır. Bu bağlamda motivasyon bireyin çevresine gösterdiği ilginin ürünü

olarak görülebilir ve “kısmen bireyin belirli bir hedef için ortaya koyduğu kendi tercihlerinin fonksiyonudur” (Keller, 1979, s.28). Bu bağlamda etkileşimli akıllı tahtaların kullanıldığı sınıflarda öğrencilerin motivasyonları ve öğrenmeleri olumlu yönde etkilenmektedir çünkü interaktif özellikleri sayesinde öğrencilerin konsantrasyonu ve dikkati artırılmaktadır (Gürel, Olgun ve Arslan, 2016).

Girdi varsayımında Krashen (1985) dil ediniminde duygusal alanın önemli rol oynadığının altını çizmiştir. Krashen’a (1985) göre “öğrencilerin dil edinimi için kendilerine sağlanan anlaşılabilir girdinin tamamından faydalanmalarını engelleyen psikolojik bir engel bulunmaktadır” ve bu engele “duygusal filtre” (s.3) adını vermiştir. Öğrenciler kendilerine güven konusunda sıkıntı yaşadıklarında, gergin veya motivasyonsuz olduklarında duygusal filtre “devrededir”; öğrencilerin motivasyonu, kendilerine güvenleri yüksek ve gerginlik seviyeleri düşük olduğunda filtre “devre dışıdır”. Duygusal filtre, öğrencilerde motivasyon sorunu yaşanmasına ve öğrenmenin gerçekleşmesini engellemektedir. Öte yandan Keller’a (2010) göre “motivasyon bireyin belirli hedeflere yönelmesini sağlayan içsel koşullardır; dolayısıyla da insan davranışının bu geniş bileşenini sadece duygusal - bilişsel olmayan- alan içerisinde sınıflandırmaya çalışmak anlamlı olmayacaktır zira motivasyonun bilişsel unsurları da bulunmaktadır”. Motivasyonun duygusal filtre ile alakalı olduğu söylenebilir çünkü korku ve beğenme gibi duygular, gerilim ve saldırganlık gibi psikomotor unsurlar, açlık ve uyarılma gibi fizyolojik unsurlar ve başarı beklentisi gibi bilişsel unsurlar bireyler üstünde etkili olmaktadır. Bu noktadan hareketle birbiriyle ilintili çok sayıdaki unsurun motivasyonu etkilediği söylenebilir. Öğrenci motivasyonunun kalıcı olabilmesi için kullanılan materyaller bakımından ilgi çekici sunumlara ihtiyaç duyulmaktadır ve öğretmenlerin etkileşim gerektiren öğrenme metotlarından faydalanmaları ve devamlı olarak kullanmaları gerekmektedir (McCormick & Scrimshaw 2001).

Üzerinde etkisi olan çok sayıda etken bulduğundan dolayı motivasyon sabit olmayan, dinamik bir unsurdur (Dörnyei, 2005). Bireylerin farklı seviyelerde ve farklı türlerde motivasyonları bulunabilir ve bu tamamen sabit kalmaz (Ryan & Deci, 2000). Bir ders saati içerisinde dâhi öğrencilerin motivasyon seviyeleri değişebilmekteyken onları aylarca veya bir yıl boyunca motive edebilmek başlı başına bir zorluktur (Dörnyei, 2005). Etkileşimli akıllı tahta kullanımı; multimedya sunum, materyal planlama ve geliştirme, ders içindeki etkileşim, derse katılım ve motivasyon konularında pozitif katkı sağlamaktadır (Smith, Higgins, Wall & Miller, 2005).

3. Yabancı Dil Öğrenenlerin Öğrenme Stillere Örnekler ve Genel Bir Bakış

Öğrenme yaşam boyu devam eden bir süreçtir ve bireyin özelliklerine göre şekillenmektedir. Bu açıdan bakıldığında öğrenme sürecinin etkili bir şekilde gerçekleştirilebilmesi adına bireyin öğrenme stillerinin kendisi ve öğretici tarafından bilinmesi önemlidir. Öğrenme sürecinin hedefinde birey bulunduğu göre bireyin özelliklerinin yeterince bilinmesi ve buna göre öğretim programlarının şekillendirilmesi gerekmektedir. Öğrenme, öğrenenin bilgiyi dışarıdan kazanması yoluyla gerçekleşmemektedir ve bilginin öğrenen tarafından yapılandırılması gerekmektedir. Bu bağlamda birey öğrenme sürecinde etkin rol oynamalıdır. Bireysel farklılıkların eğitim öğretim sürecindeki önemi söz konusu olduğunda Howard Gardner tarafından ortaya konulan Çoklu Zekâ Kuramı ve öğrenme stilleri akla gelmektedir. Bireyin doğuşunda var olan öğrenme stili, onun karakteristik özelliğidir ve yaşamının her boyutunda davranışlarını etkilemektedir. Zekânın bir bölümü olmayan öğrenme

stilleri, bireylerin öğrenmelerini ve problem çözmelerini etkileyen bireysel farklılıklar olarak düşünülmektedir.

Öğrenme stilleri, öğrencinin öğrenme koşulları ve öğrenme sürecindeki tercihleri ile ilgili olan çeşitli öğrenme yolları veya yaklaşımları olarak ele alınabilir. Öğrenme sürecine yönelik farklı yaklaşımları olan araştırmacılar tarafından çeşitli şekillerde tanımlanmıştır. Kavram ilk kez Dunn tarafından ortaya atılmıştır ve bilginin işlenmesi ve tutulması için bir veya birden fazla duyu organını kullanırken öğrenciler arasındaki farklılıkları anlatmak için kullanılmıştır (Reid, 1987). Öğrenme stillerini Kolb (1984) bireyin bilgiyi algılayma ve işleme sürecinde kullandığı yollar olarak tanımlamıştır. Öğrenme stillerine yönelik ortaya konmuş bir diğer tanımda ise Grasha (1996) “öğrencinin bilgi edinme, diğer öğrenenler ve öğretmenler ile iletişim sağlama, öğrenme sürecindeki deneyimlerde yer alabilme becerisini etkileyen bireysel nitelikler” ifadelerini kullanmıştır.

Öğrenme stilleri ile öğrenme stratejileri karıştırılabilmektedir. Öğrenme stratejileri Oxford (1999) tarafından öğrencilerin yabancı dil becerilerini geliştirmek için kullandıkları çeşitli etkinlik, tutum ya da yaklaşımlar olarak tanımlamıştır. Öğrenme stratejilerini öğrencinin öğrenme sürecini daha etkili hale getirebilmek için bilinçli olarak başvurduğu dış beceriler olarak düşünebiliriz. Öğrenci öğrenme stratejilerini tek tek değil birlikte kullandığı takdirde öğrenme stratejileri daha etkin ve geçerli olacaktır. Öğrenme stratejilerinin etkin şekilde kullanılmasına ilaveten öğrenme stillerinin de bilinmesinin öğrenme süreci için önemli olduğunun altı çizilmiştir (Ehrman & Oxford, 1990). Öğrenme stilleri ise çoğunlukla bilinçli olarak devreye sokulmayan ama öğrenmenin gerçekleşip gerçekleşmemesini etkileyen içsel özelliklerdir (Ming-li & Guochen, 2008). Öğrenme stillerini yetenek kavramından ayıran fark ise öğrencilerin “yapabilen” ve “yapamayan” olarak sınıflandırılmaması ve bireye özgü stilleri ve tercihleri yansıtmasıdır (Dörnyei, 2005).

Reid (1995), tüm bireylerin bir öğrenme stili olduğunu ve bu öğrenme stiline göre de güçlü ve zayıf yönleri olduğunu belirtmiştir. Öğrenme stillerinin ortak özelliklerinden biri de süreklilik arz etmeleridir ve bir öğrenme stilinin diğerinden daha iyi olduğundan bahsetmek yanlış olacaktır. Her bir bireyin parmak izlerinin farklı olması gibi öğrenme stilleri de farklı olabilmektedir. Bu nedenle de öğrenme ortamında bulunan bireylerin farklılıklarının bilinmesi gerekmektedir. Öğrenme stillerinin bilinmesi sayesinde öğrenme ortamında gerekli görülen düzenlemeler yapılabilmektedir. Bu düzenlemeler arasında çeşitli öğrenme stillerine hitap edebilecek ve farklı öğrenme stillerine sahip öğrencilerin öğrenme ortamında faydalanmak isteyeceği akıllı tahtalar ile donatmak bulunmaktadır. Bu sayede kendi öğrenme stiline hitap etmeyen öğrenme ortamından dolayı başarısız olan öğrencilerin yaşadığı hayal kırıklığı en aza indirilebilmekte ve öğrenmeye daha hevesli hale gelmektedirler. Ayrıca öğrenme stilleri bilindiği takdirde öğrenme deneyimlerinin planlanmasının daha bilinçli şekilde yapılabileceği ve öğrenenler aktif katılımcılar haline getirilebilmektedir (Montgomery & Groat, 1998). Öğrenme stillerinin farkında olan öğrencilerin sınıf içi öğrenme etkinliklerine katılımlarının artmasının yanı sıra sınıf dışı öğrenme etkinlikleri ile öğrenme sürecini kendi kontrolleri altına almaları sağlanacaktır. Bu sayede öğrenci öğrenme sorumluluğunu üstlenerek öğretmen ile işbirliği içinde çalışmaya gayret gösterebilecektir. Başarılı bir öğrenmenin gerçekleşmesi için bireylerin nasıl öğrendiğinin anlaşılmasına gerek duyulmaktadır.

Öğrenme stillerinin onlarca tanımı ve modeli olsa da temelde 3 çeşidi vardır. Bunlar görsel, işitsel ve kinestetik öğrenme stilleridir. Görsel stile sahip öğrenciler

yeni bilgi edinirken görerek ve okuyarak öğrenmeyi tercih ederlerken işitsel stili olan öğrenciler duyarak, dinleyerek ve tartışarak öğrenmeye yatkındırlar. Görsel öğrencilerin dersi tam olarak kavrayabilmesi için düz anlatım yeterli olmamaktadır ve ders işleyişinin görsel olarak desteklenmesi gerekmektedir. Kinestetik öğrenme stili olan bireyler ise öğrenmeyi en iyi yaparak, tecrübe ederek ve hareket ederek gerçekleştirebilirler (Aşkın, 2006).

Yabancı dil becerilerinin – okuma, dinleme, yazma, konuşma- farklı yapılarda olması nedeniyle bu becerilerin öğretilmesi ve geliştirilmesi sürecinde farklı stillere başvurulması ileri gelmektedir. Bu anlamda sınıf ortamındaki bireylerin öğrenme stillerinin bilinmesi ve farklı öğrenme özelliklerinin dikkate alınması; yabancı dil öğrenme sürecinin daha etkin hale getirilmesine ve kolaylaştırılmasına yardımcı olacaktır. Bu konuda öğretmenlere düşen görev öğrencilerinin öğrenme stillerine uygun ders içi ve ders dışı etkinlikler düzenlemek olacaktır. Bunun yanı sıra öğretmen, öğrencilerini dil öğrenme stratejileri hakkında bilgilendirebilir ve öğrencilerine uygun dil öğrenme stratejilerini kullanmalarına yardımcı olabilmektedir. Etkileşimli akıllı tahtalar farklı öğrenme stillerini desteklemektedir ve çeşitli öğrenme ortamlarında kullanılmaktadır. Sınıf ortamında bulunan akıllı tahtalar; görsel öğrenciler için resim, poster, kısa film gösterimi için oldukça kullanışlıdır. İşitsel stile sahip öğrenciler akıllı tahta sayesinde dinleme çalışmalarını yapabilir ve şarkı/sesli hikâye etkinliklerine katılım sağlayabilir. Etkileşimli akıllı tahtalar kinestetik öğrenme stili olan öğrencilerin dokunmalarına, yaparak katılım sağlamalarına ve hareket ederek etkinliklerde yer almalarına fırsat sağlayacaktır. Bu anlamda akıllı tahtalar öğrenme ortamını her üç öğrenme stiline de hitap ederek zenginleştirmekte ve bu üç stile de aynı anda yer vererek sadece baskın olan stilin değil her bir stilin de gelişmesine yardımcı olmaktadır. Her ne kadar doğuştan gelen bir özellik olsa da öğrenme stili yaşantılarımızdan etkilenmektedir ve bu nedenle sahip olduğumuz baskın öğrenme stilin yanına yenileri ilave edilebilmektedir.

Ülkemizde geçmişte daha çok işitsel öğrenme stiline hitap eden sınıflar bulunmaktayken son yıllarda öğrenme ortamları diğer öğrenme şekilleri olan öğrencilere de yanıt verecek şekilde düzenlenmektedir. Bunun en açık göstergesi sınıflarda kullanılan akıllı tahta sayısının her geçen gün artmasıdır. Yaşanan bu gelişmelere uyum göstermeleri ve çeşitli öğrenme stillerinin öğrenme sürecinde işlevsel olarak dikkate almaları adına öğretmenler ve idareciler için seminerler organize edilmelidir. Geleneksel okul sistemi, yalnızca belirli öğrencileri başarılı kılmakta ve başarılı olabilecek diğer öğrencileri engellemektedir. Öğrencilerin güçlü ve zayıf yönleri göz önünde bulundurulduğunda başarılı öğrenciler daha da başarılı olurken başarısız görülen öğrencilerin de başarı seviyeleri artacak ve yeni öğrenme gerçekleştirmeleri için onları motive edecektir.

Öğrenme stilleri yalnızca öğrenme esnasında değil ölçme ve değerlendirme planlarken ve gerçekleştirirken de dikkate alınmalıdır. Öğrencilerin stillerini bilerek derse hazırlanma ve sınavları da bu şekilde düzenleme; dersi daha eğlenceli ve anlaşılır hale getirmenin yanında başarının da artmasına katkı sağlayacaktır. Farklı ölçme tekniklerinin kullanılması öğrencilerin farklı açılardan yaklaşmasını sağlayacak ve çeşitli öğrenme stilleri olan öğrencilerin başarılarını yükseltebilmektedir.

4. Yabancı Dil Öğreniminde Medya Kullanım Becerileri

İki binli yılların başlarından beri hızla gelişen ve halen gelişmeye devam eden medya ve iletişim teknolojileri, günümüzde hayatın her bir anında kendine yer edinir olmuştur. Özellikle gençleri kendine hedef alan medya araçları, gençlerin tüketim alışkanlıklarında odak noktası haline gelmiş ve bu da medya araçlarının kullanıcılarının çok büyük bir çoğunluğunun gençlerden oluşmasını sağlamıştır. Yeni medya araçlarının gençler arasındaki yaygın kullanımı ise onlara yeni toplumsal ve teknolojik imkanlar sunmuştur (bkz. Friedrichs & Sander, 2010, s. 8). Böylelikle günümüzde daha çok küçük yaşlardan itibaren yeni medya araçları ile büyüyen bir "ekran kuşağı" ortaya çıkmıştır (bkz. Asutay, Atik, Demir, Öğretmen, & Göçerler, 2016, s. 31-32). Bununla birlikte artık akıllı cep telefonları, tabletler, bilgisayarlar ve internet ile iç içe yaşayan, gereksinim duyulan birçok işlemi bahsi geçen yeni medya araçları ile yapan medya becerisine sahip bireyler söz konusu olmuştur.

Hem iletişim teknolojilerinde hem de medya araçlarında süregelen bu hızlı gelişmeler eğitime de yansımış, öğrenme ve öğretme faaliyetlerinde de kendine yer edinmiştir (Usluel & Demiraslan, 2005, s. 134). Bunun bir sonucu olarak söz konusu bu gelişmelerin yaşanmaya başladığı doksanlı yıllarda teknolojiye dayalı öğrenme gündeme gelmiştir. Böylelikle geleneksel basılı kitapların yanında değişik formatlardaki CD ve internet kaynakları da yer almaya başlamıştır (Ergün, 1998, s. 4). Bunun öğrenciye yansımaları ise öğretmen odaklı derste pasif olmaktan kurtulup kendi öğrenim modeline göre kendini yönlendirebilen bir konuma gelmesi olmuştur (Ergün, 1998, s. 2). Bunda günümüz öğrencilerinin teknolojik gelişmelere yatkınlığındaki payı azımsanmayacak kadar büyüktür. Küçük yaşlardan itibaren medya araçları ile yetişen bu kuşak, akıllı tahtayı kullanmada da herhangi bir zorluk yaşamamaktadır (Gündoğdu, 2014, s. 396). Tüm bu şartlar göz önünde bulundurulduğunda ise teknolojinin eğitim ile bütünleştirilmesinin günümüz bilgi çağında ihtiyaç duyulan nitelikli insanın yetiştirilmesine yardımcı olacağı öne sürülmüştür (Koçoğlu, 2009, s. 314 içinde: Davis, 2003). Ayrıca henüz akıllı tahtaların ülkemizde sınıflarda yer almadığı doksanlı yıllarda yapılan bir çalışmada medya araçlarının sınıf içinde hem öğrenci hem de öğretmen tarafından etkin bir biçimde kullanılması gerektiğinin altını çizmektedir:

"Aslında ideal sınıflarda her okulun bir TV istasyonu ve video kaset kaydedicisi, her sınıfın bir tv, video ve network bağlantısı, her öğretmenin bir telefonu, her öğrencinin bir bilgisayar olması amaçlanıyor. Gelecekteki eğitimin temel araçları olacak olan bu teknolojileri kullanmaları için öğretmenlerin buna göre hazırlanması gerek. Çünkü teknoloji kullanımı öğretmenlerin öğretim sistemlerini değiştirir, onları öğretmen merkezli sistemin ağır yükünden kurtarır ve öğrenmeyi kontrol eden ve yönlendiren bir pozisyona getirir" (Ergün, 1998, s. 7).

Yukarıda da öngörüldüğü gibi hem çeşitli dünya ülkelerinde hem de ülkemizde birçok medya aracının işlevini bünyesinde barındıran akıllı tahtaların sınıflardaki yerini almaları için çeşitli girişimler başlatılmıştır. Bunun sonucu olarak ise sınıf içinde kullanılan kara tahta, kasetçalar, tepegöz vb. medya araçlarının yerini akıllı tahtalar almaya başlamıştır (Gündoğdu, 2014, s. 393). Bu çerçevede ülkemizde 2010 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından "Fırsatları Arttırma - Teknolojiyi İyileştirme Hareketi" (FATİH) başlatılarak bakanlığa bağlı ilk ve ortaöğretim okullarının akıllı tahta

dönüşümleri sağlanmış ve öğretmen ve öğrencilere tablet bilgisayar ücretsiz olarak dağıtılmıştır (Koçak & Gülcü, 2013, s. 1222). 2011 yılında 13.800 öğrenciye ulaşan tabletlerin sayısı 2015 yılı itibarıyla 1.437.800'e ulaşarak eğitimde yaşanan bu modernleşmede önemli adımlar atılmıştır (MEB).

Geleneksel olarak bilinen kara tahtanın aksine akıllı tahta, bilgisayar yardımıyla çalışmakta ve dokunmatik ve etkileşimli özelliklere sahip büyük bir ekrandan oluşmaktadır. Bilgisayarın kontrol edilmesi ise dokunmatik ekrana ya direk olarak parmakla dokunarak ya da bunun için üretilmiş elektronik kalem aracılığıyla gerçekleştirilmektedir (Gündoğdu, 2014, s. 393; Preston & Mowbray, 2008, s.50). Bu çok işlevli düzenek hem öğrencilere hem de öğretmenlere etkileşimli bir ortam sağlayarak ders için gerekli tüm işitsel ve görsel ders materyallerinin paylaşılmasını ve öğrenciler arasında da fikir alışverişinin gerçekleşmesini mümkün kılmaktadır (Preston & Mowbray, 2008, s. 51). Akıllı tahtanın bu özellikleri göz önüne alındığında eğitim açısından arz ettiği önem şöyle açıklanmaktadır:

“Eğitim-öğretimdeki kullanım olanaklarına bakıldığında, internete anında erişim özelliği sayesinde anlık ihtiyaç duyulan ses, resim, video, grafik, farklı örnekler ve metinlere zaman kaybı olmaksızın ulaşıp öğrencilerin kullanımına sunulabildiği görülür. Aynı zamanda bu grafik, resim ve tasarımların üç boyutlu olması durumunda öğrencilerin de bunlara müdahale edip detayları ile incelemesi mümkün olabilir” (Tekin & Göçerler, 2016, s. 2043).

Akıllı tahtaların söz konusu bu işlevleri yabancı dil eğitimi açısından değerlendirilecek olursa görsel, işitsel, hedef dile ait özgün materyalleri ve bunların tümüne interaktif bir erişim sağlama imkanını vermesi bakımından akıllı tahtalar yabancı dil sınıfları için daha da önemli hale gelmektedir. Bununla birlikte yabancı dil derslerinde sıklıkla ihtiyaç duyulan alıştırma materyallerini interaktif olarak sınıf ortamına getirmek de öğrencinin motivasyonunun ve derse katılımının artırılması için faydalı olabilmektedir (Tekin & Göçerler, 2016, s. 2043). Diğer taraftan kültürel öğelerin aktarılmasında önemli role sahip ülke bilgisi konularının anlatımında da akıllı tahtadan etkin bir biçimde faydalanılmasının gerekliliği yapılan çalışmalarda dile getirilmiştir (Yücel, Göçerler, & Demir, 2015, s. 240).

Bilişim teknolojilerinde yaşanan teknik ilerlemenin eğitime etkisi sadece sınıf atmosferi, öğrenme ve öğretme alışkanlıklarıyla sınırlı kalmamış ders kitaplarına da yansımıştır:

“Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki değişiklikler ders kitaplarının türü ile içeriklerini de etkilemiştir. Kâğıt kitaptan e-kitaba geçilmeye başlanmıştır. Bilgi veren kitaplar yerine bilgiye yönlendiren, öğrenileni tekrarlatan kitaplar yerine öğrencinin ulaştığı bilgilerden yeni bilgiler oluşturmasını destekleyici kitaplar hazırlanmaya başlanmıştır” (Işık, 2013, s. 397).

Bu bağlamda iki binli yıllarda PDF formatındaki e-kitapların kullanımı da hızla artmıştır (Bozkurt & Bozkaya , 2013, s. 376). Teknoloji ile beraber kodlama dillerinde yapılan geliştirmeler e-kitaplara farklı özellikler ve işlevler kazandırmıştır (Bozkurt & Bozkaya , 2013, s. 376). E-kitaplar elektronik ortamda okunabilme özelliğinden ziyade artık etkileşimli olma özelliği ile birçok farklı kaynaktan bilgiyi bir araya getirebilir olmuşlardır, yani etkileşimli kitaplar aslında birer yazılıma dönüşmüştür

(Bozkurt & Bozkaya , 2013, s. 377). Köprüler kullanılarak birbirine bağlanan metinler farklı kaynaklara erişim imkanı sağlamaktadır ve böylelikle ihtiyaç duyulan makul miktarda bilgi elde edilmekte (Işık, 2013, s. 402) ve “bireylere ilgi ve ihtiyaçlarına göre okuma, okuyacağı metni seçme ve elde edeceği bilgi miktarına karar verme özgürlüğü tanınmış olur” (Işık, 2013, s. 400). E-kitapların basılı kitaplara göre daha avantajlı bir konuma sahip olduğu ise şöyle dile getirilmektedir:

“Elektronik ders kitaplarının interaktif özellik taşımaları ve içeriklerinin görsellerle ve sesle desteklenebilmeleri, basılı kitaplara göre elektronik kitapların önemli avantajlarıdır. Ses ve görselle desteklenen bir içerik daha anlaşılır ve daha çekicidir. Bu şekilde öğrencinin birden fazla duyusuna hitap edilebilmektedir. Ayrıca içeriğin diğer metinlerle, görsellerle, seslerle ve internet adresleri ile direkt ilişkilendirilmesi bu tür kitapların diğer bir avantajıdır. Örneğin elektronik ders kitaplarında, öğrenci bilmediği bir kelime ile karşılaştığında üzerine tıklayarak sözlüğe gidebilir veya bir yer adı ile karşılaştığında bir tıklama ile o yerin fotoğraflarının ve farklı içeriklerinin bulunduğu siteye yönlendirilebilir. Böylece öğrenciler kolaylıkla metinler arası okumalar yapabileceklerdir“ (Duran & Ertuğrul, 2012, s. 356).

Tüm bu gelişmeler göz önüne alındığında akıllı tahta teknolojisinin sınıflarda yer almasının günümüz öğrencilerinin medya becerilerine son derece uygunluk göstermesinin, bilgiye erişimde kolaylıklar ve çeşitlilikler sağlamanın, çoklu medya araçlarının sağladığı görsel ve işitsel tüm işlevleri kendi bünyesinde barındırmasının yabancı dil öğreniminde hedef kitleye büyük kolaylıklar getireceği düşünülmektedir.

BÖLÜM II - ANKET ÇALIŞMASI

5. Yöntem ve İnceleme

5.1. Araştırma Modeli

Sosyal bilimlerde yaygın olarak nitel ve nicel araştırma yaklaşımları kullanılmaktadır. İnsanların doğal ortamlarında günlük yaşamları, konuşmaları veya davranışları nitel araştırma tekniği ile incelenmektedir. Nitel araştırma tekniğinin geniş ölçekli kullanım alanı bulunmaktadır. “Genellikle araştırma konusunun derinlemesine anlaşılmasını sağlama, yaşamları bağlamında araştırmaya konu topluluğun derinliğini kavrama amacıyla kullanılır. Nitel araştırma, karmaşık konuların anlaşılması veya yeni konuların araştırılması, insan inanç ve davranışlarının incelenmesi ile bir toplumun, kültürel ve toplumsal normlarının tanımlanması için elverişlidir (Tilbe, 2016, s. 106)”. Özel durum, aksiyon, örnek olay, etnometodoloji (kültür), gömülü teori ve fenomenoloji gibi araştırma çeşitleri, nitel araştırma yaklaşımı kapsamındadır. Güncel bir özel konu üzerine odaklanarak derinlemesine yapılan çalışmalara ise, özel durum araştırması denmektedir. Eğitim-öğretim sürecinin özel bir anında ortaya çıkan problemin uygulamada çözülebilmesi için geliştirilen yöntemler de, aksiyon araştırmalarıdır (Balcı, 2015, s. 49). Bunların yanında görüşme ve sormaca gibi veri toplama araçları uygulanmadan önce yapılan ön çalışmaya örnek olay araştırmaları denmektedir. Etnometodoloji araştırmalarına bakılırsa, insan topluluklarının; yaşam biçimlerini, davranışlarını, kültürlerini buldukları doğal ortamında inceleyen ve yorumlayan bir bilim dalı olarak karşımıza çıkmaktadır. Gömülü teori araştırmaları ise, toplanan verilere göre daha önceden bilinmeyen birtakım sonuçları birbiri ile ilişkisi içinde açıklayan bir çalışmadır (Altındağ, 2005, s. 8). Eğitim araştırmalarında düşünme ve öğrenme hakkındaki bir takım soruları cevaplamak için, fenomenoloji araştırmaları geliştirilmiştir. “Fenomenoloji, deneyimlerimizden gelen dünyayı, anlama ve kavramamız düşüncesi üzerine temellenir (Tilbe, 2016, s. 103)”. Tüm bu nitel araştırma teknikleri, sayısal işlem süreçlerini kapsamamaktadır. Bu nedenle bu çalışmamızda sadece istatistiksel veriler elde edilmesi hedeflendiği için, nitel araştırma tekniklerinden faydalanılmayacaktır.

Nicel araştırma yaklaşımı ise, istatistiksel araştırma yaklaşımı olarak adlandırılmaktadır. Bu yaklaşıma göre, bilimle bilim dışı birbirinden ayrılmaktadır. Nicel araştırma yöntemi, bilimin nesnel ve bilim dışının öznel gerçekliği ile ilgilenmektedir. Nesnel gerçeklikte, bağımsız yapılan gözlem veya ölçümlerle bulgu toplanırken ve bu verilerin analizi yapılırken araştırmacı, değer yargılarını ve kişisel yorumlarını sürece katmamaya çalışmaktadır. Bu araştırmada, nesnel gerçekleri analiz etmek için kaynak taraması, deney, anket, arşiv belgeleri gibi nicel veri toplama teknikleri kullanılmakta ve sayısal veriler elde edilmektedir (Kırcaali-iftar, 1999, s. 6).

Nicel araştırma tekniğinin tarihsel, betimsel, bağıntısal ve deneysel modelleri bulunmaktadır. Tarihsel araştırmalar, geçmiş olguların araştırılmasında ve günümüzle ilişkisi yönünden incelenmesinde kullanılmaktadır. Betimsel araştırmalara bakılırsa, öncelikle araştırma evreni ortaya konur ve “gözlem” araştırmaları ile gerçekleştirilir. Bağıntısal araştırmalar, araştırma sorunsalında yer alan iki ya da daha fazla değişkenle ilgili örneklemdeki deneklerden bulgu toplanarak yapılmaktadır

(Kırcaali-iftar, 1999, s. 7). Deneysel araştırmalar ise, verilen cevapların ölçülmesi ve elde edilen sonuçların karşılaştırılması ile karara varılması işlemlerini içermektedir. Bu araştırmalar, kuramsal bir modelin ölçülebilir ve sayısal analizi yapıp açıklanabilir biçimindedir (Aziz, 2015, s. 21). Bu nedenle çalışmamız, anket uygulamasından elde edilen verilerin istatistiksel analizlerini gerektirmesinden dolayı nicel yaklaşımın *deneysel araştırmalar* yöntemine dayanmaktadır.

5.2. Denek Evreni

Bu çalışma, olasılığa dayalı örnekleme yönteminin “basit tesadüfi örnekleme” türü çerçevesinde 189 kişilik bir örneklem üzerinde yürütülmüştür. Bu örneklem, Namık Kemal Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu’nda seçmeli İngilizce, Almanca ve Fransızca eğitimi gören ve karma kura yöntemine göre seçilmiş olan hazırlık sınıfları öğrencilerinden oluşturulmuştur. Sormaca uygulanmadan önce, söz konusu dilleri öğrenen öğrencilerin toplam sayısı belirlenmiştir. Buna göre İngilizce öğrenen öğrenci sayısı 300 Almanca öğrenen öğrenci sayısı 80 ve Fransızca öğrenen öğrenci sayısı 120 olmak üzere toplamda 500 öğrenci öğrenimini sürdürmektedir. Sormacaya, İngilizceden 63, Almandan 63 ve Fransızcadan 63 toplamda 189 öğrenci katılmıştır.

5.3. Veri Toplama Araçları

Nicel araştırma yöntemlerinde veri toplamada sormaca, mülakat, odak grup çalışması, temel yapılandırma kuramı, söylem ve söylem analizi, gözlem ve arşiv kayıtları gibi birçok teknik kullanılmaktadır. Böylece anketlerde hazırlanan ifadelerle, araştırılan konu ile ilgili insanların inanç, görüş, düşünce, tutum ve davranışları, tercih ve ilgileri ölçülebilmektedir. Bu çalışmada, veri toplamak için sormaca tekniği kullanılmıştır ve anketlerde de sadece tutum sorularına yer verilmiştir. Tutum sorularında, kişilerin yaşam deneyimleri ve yetişme süreçleri içinde kazandıkları temel kişilik eğilimleri saptanmaktadır (Balcı, 2015, s. 148-149).

Burada anket soruları, derecelendirmeli ifade soruları biçiminde hazırlanmıştır. Bu soru tiplerinde seçenekler, derecelendirilmiş ve değerlendirilmiştir. Derecelendirmeli ifade biçimi olgusal, yargısal ve daha çok görüş, tutum ve davranış ile ilgili hazırlanan maddelerde kullanılmaktadır (Aziz, 2015, s. 94-102). Bu bilgiler çerçevesinde, ileri sürülen varsayımın geçerli olup olmadığının sağlanmasını yapmak için, nicel araştırmanın anket tekniği kullanılarak, 18 ifadeden oluşan bir tutum sormacası hazırlanmış ve uygulanmıştır. 1.-8. maddeler arasındaki ifadeler öğrencilerin dil öğrenmede strateji kullanıp kullanmadıklarını tespit etmeyi, 9.-16. maddeler arasındaki ifadeler ise öğrenme esnasında öğrencilerin motivasyonunu yükseltme olasılığı olan konuları tespit etmeyi hedeflemiştir. 17. ve 18. maddeler ise bu iki başlığa yönelik daha ayrıntılı cevap bekleyen açık uçlu sorulardır. Fakat bu iki alanda da öğrencilerden herhangi bir açık yorum alınamamıştır. Bu yüzden 17. ve 18. sorular değerlendirmeye alınamamıştır.

5.4. Verilerin Toplanması ve Çözülmesi

Günümüzde mekanik olarak yapılan istatistiksel çözümlerinin yerini, özel olarak üretilen SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) bilgisayar programı almıştır (Aziz, 2015, s. 163-164). Bu çalışmamızda, nicel veri toplama teknikleri kullanılarak, öğrenci görüşlerinden veriler elde edilmiş ve incelenmiştir. Sormacaya katılan deneklerin sıklıklarının ve her bir maddeye ilişkin ifadelerde yer

alan seçeneklerin yüzdesini, geçerli yüzdesini ve toplam yüzdesini belirlemek için, SPSS bilgisayar programında “sıklık analizi” (frequencies analyses) uygulanmıştır. Böylece her maddeye ve seçeneğe kaç kişinin cevap verdiği belirlenmiş ve her seçeneğin yüzdesi elde edilmiştir. Seçenekler arasında anlamlı bir farkın olup olmadığını belirlemek içinse, % 100 üzerinden % 50 ve üzeri anlamlı fark olarak kabul edilmiştir. Verilen maddedeki ifade konusunda kararsızlık belirten öğrenciler hakkındaki yorumlar ise, anlamlı farklılık arz ettiği takdirde sonuç ve öneriler kısmında ele alınacaktır.

6. BULGULAR

Tabloda bulunan toplam 18 madde, yabancı dil öğrenirken akıllı tahta kullanımının etkililiği ile ilgili öğrenci tutumlarını belirlemeye yönelik oluşturulmuştur. Söz konusu maddeler, akıllı tahtanın sınıf ortamında ve ders sırasındaki kullanım özellikleri göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. Öğrenci tutumlarına yönelik sormacanın 17. ve 18. soruları, öğrencilere yöneltilen 16 madde dışında derslerde motivasyonlarını yükselteceğine inandıkları durumlar ve dil öğrenmede kullandıkları bir takım stratejiler olup olmadığını belirlemek için eklenmiştir. Ancak bu sorulara hiçbir öğrenci cevap vermemiştir. Dolayısıyla, bu sorular değerlendirmeye alınmamıştır. Değerlendirmeye alınmış olan maddeler ve bunların sayısal analizleri, sırasıyla tablodaki gibidir.

Tablo 1: Anket Sonuçlarını Toplu Halde Gösteren Tablo

	Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum	
	Kişi	%	Kişi	%	Kişi	%
Madde 1	16	8,5	26	13,8	147	77,8
Madde 2	14	7,4	38	20,1	137	72,5
Madde 3	39	20,6	66	34,9	84	44,4
Madde 4	24	12,7	46	24,3	119	63,0
Madde 5	32	16,9	57	30,2	100	52,9
Madde 6	52	27,5	74	39,2	63	33,3
Madde 7	35	18,5	51	27,0	103	54,5
Madde 8	13	6,9	18	9,5	158	83,6
Madde 9	15	7,9	32	16,9	142	75,1
Madde 10	16	8,5	27	14,3	146	77,2
Madde 11	119	63,0	40	21,2	30	15,9
Madde 12	18	9,5	30	15,9	141	74,6
Madde 13	50	26,5	50	26,5	89	47,1
Madde 14	42	22,2	44	23,3	103	54,5
Madde 15	16	8,5	25	13,2	148	78,3
Madde 16	73	38,6	78	41,3	38	20,1

Madde 1: Yabancı dil öğrenirken belli bir çalışma yöntemi izlemenin gerekliliğine inanırım.

Öğrencilere dil öğrenimleri esnasında belirli bir öğrenim stratejisi ile öğrenmeyi gerçekleştirip gerçekleştirmedikleri yönündeki durumları sorulduğunda seçmeli olarak Almanca, İngilizce ve Fransızca eğitim almakta olan öğrencilerin % 77,8'i (147 kişi) kendilerine ait bir dil öğrenme stratejisi olduğunu belirtmiştir. Bu konuda kararsızlık

belirten öğrenci sayısı 26 (% 13,8) ve her hangi bir öğrenme stratejisi olmadığını belirten öğrenci sayısı ise 16'dır (% 8,5).

Madde 2: Dil derslerinde daha çok görsel ve işitsel araçlar yardımı ile konuya adapte olurum.

Sormacaya katılan öğrencilerin yine büyük bir bölümü dil derslerinde görsel - işitsel araçlardan faydalandıklarını % 72,5'lik (137 kişi) bir oran ile belirtmişlerdir. Bu maddede kararsız olduğunu belirten öğrenci sayısı 38 (% 20,1) ve bu araçlardan öğrenme esnasında faydalanmadıklarını belirten öğrenci sayısı ise 14 kişidir (% 7,4).

Madde 3: Sınıf ortamında grup çalışmaları yapmak konuyu anlamamı kolaylaştırır.

Dil öğrenimi içerisinde konuşma becerileri açısından önemli bir yeri olan grup çalışması hakkında öğrenci görüşleri alındığında, kararsız ve olumsuz cevap verenlerin sayısının önemli ölçüde arttığı görülmektedir. İfadeye "Katılmıyorum" şeklinde yanıt veren öğrenci sayısı 39 (% 20,6), kararsız olduğunu bildiren öğrenci sayısı 66 kişidir (% 34,9). Toplam öğrenci sayısına bakıldığında bu rakamlar tüm öğrencilerin yarısından çoğunu kapsamaktadır. Bu ifadeye olumlu yanıt veren öğrencilerin sayısı ise 84 kişidir (% 44,4).

Madde 4: Derste gördüğüm yapıları pekiştirmek amacıyla teknolojiden sıkça yardım alırım.

Bu madde, günümüz gençlerinin teknoloji ile iç içe yaşadıkları göz önüne alındığında bundan dil derslerinde de faydalanabilecekleri göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Nitekim öğrencilerin 113 (% 63) tanesi dil derslerinde gördüğü konuları pekiştirmek amacı ile teknolojiden faydalandıklarını belirtmiştir. Bu maddede 24 öğrenci (% 12,7) bu konuda teknolojiden faydalanmadığını ifade etmiş, 46 öğrenci (% 24,3) ise kararsızlığını belirtmiştir.

Madde 5: Dil öğrenmede dört beceriye yönelik ayrı ayrı çalışmayı daha uygun buluyorum.

Öğrencilere, dil öğrenirken edinmesi gereken becerileri ayrı ayrı mı yoksa bir bütün halinde mi geliştirmeyi tercih ettiklerinin sorulduğu bu maddede 189 öğrenciden 100'ü (% 52,9) dil becerilerini birbirinden ayrı etkinlikler ile çalışmayı uygun bulduklarını belirtmişlerdir. 57 öğrenci (% 30,2) bu konuda kararsızlık belirtirken, 32 öğrenci de (% 16,9) dört beceriyi bir bütün olarak çalışmanın uygun olduğu görüşündedir.

Madde 6: Dil öğrenmede dört becerinin bir bütün halinde birlikte aktarılmasını daha uygun buluyorum.

Bir önceki maddede öğrencilere kendi çalışma yöntemleri hakkında yöneltilen ifade, bu maddede onların dört temel dil becerisinin bir bütün halinde öğretilmesini nasıl karşıladıkları şeklinde yapılandırılmıştır. Bu madde bir anlamda da 5. maddenin sağlaması niteliğini taşıdığından ayrı bir öneme sahiptir. 6. Maddeye öğrencilerin 63 tanesi (% 33,3) katılırken, 74 tanesi (% 34,2) kararsızlıklarını ortaya koymuştur. Bu oran öğrencilerin strateji ve dil öğrenmedeki yöntem bilgilerinin eksikliğinin tespit edilmesi açısından özellikle değerlendirilmelidir. Bu maddeye olumsuz yanıt

verenlerin sayısı ise 52'dir (% 27,5). Bir önceki maddede 100 öğrenci dil becerilerini ayrı bütünler içerisinde ele alıp çalışmayı uygun bulurken, bu maddede toplam 52 öğrencinin dil becerilerinin birbirinden ayrı olarak ele alınmasını kesin olarak uygun bulduğu görülür. Fakat burada hangi yöntemin uygun olduğu konusunda kararsızlık belirten öğrencilerin sayısının belirgin şekilde artması (74 kişi), öğrencilerin nasıl ders çalışacaklarını ya da ders çalışırken hangi yöntem ve araç-gereçlerden faydalanması gerektiğini tam olarak bilmediklerini, bu konuda desteğe ihtiyaç duyduklarını göstermektedir.

Madde 7: Derslerde renkler ve şekillerin sıkça konuya dâhil olması anlamamı kolaylaştırır.

Yabancı Diller Yüksek Okulu öğrencilerine yöneltilen bu maddedeki ifade, özellikle kelime öğrenimi konusunda öğrencilerin renkler ve şekillerden yararlanıp yararlanmadıklarını tespit etmeye yönelik olarak hazırlanmıştır. Öğrencilerin 103 tanesi (% 54,5) bu konuda olumlu görüş belirtirken, 51 kişi (% 27) renkler ve şekillerin konuyu anlamayı kolaylaştırıp kolaylaştırmadığı hakkında kararsız olduklarını belirtmiştir. Renkler ve şekillerin konuyu anlamada kolaylaştırıcı etkiye sahip olmadığını belirten öğrenci sayısı ise 35'tir (% 18,5). Kararsız öğrencilerin sayısının yüksek olmasının sebebi, öğrencilerin her konu için renk ve şekillerden faydalanmayı uygun görmedikleri şeklinde yorumlanabilir.

Madde 8: Kısa filmler, projeler, internet ve farklı kaynakların derslerde anında kullanımı bence önemlidir.

Öğrenme ortamlarını çeşitlendirme açısından filmler, projeler ve ders esnasında internete anında erişim konusunda öğrencilerin fikirlerinin sorulduğu bu maddeye olumlu cevap verenlerin sayısı tüm sormaca içerisinde en yüksek değeri yansıtan sayıdır. 158 kişi (% 83,6) bu maddeye olumlu yanıt vermiştir. 8. maddeye olumsuz yanıt verenlerin oranı ise 13 kişidir (% 6,9). Bu maddede de kararsızlık ifade eden öğrenciler mevcuttur. Bunların sayısı ise 18'dir (% 9,5).

Madde 9: Yabancı dili severek ve isteyerek öğreniyorum.

İsteğe bağlı seçmeli dil öğrenimi alan Namık Kemal Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu seçmeli Almanca, İngilizce ve Fransızca dersi alan öğrencilerine dili gerçekten isteyerek öğrenip öğrenmedikleri konusunda yöneltilen ifadeye isteyerek dil öğrendiği şeklinde cevap veren öğrenci sayısı 142 kişidir (% 75,1). Bu sayısı aynı zamanda öğrencilerin hazır bulunuşluklarına yönelik önemli bir durum tespitidir. Çünkü bir yabancı dil sınıfında isteksiz bir şekilde bulunan öğrenci, hangi materyal ve öğretmenle ders işlerse işlesin, o öğrenciyi derse motive etmek oldukça zor olacaktır. Bu konuda dil öğrenmeyi isteyip istemediği konusunda kararsız düşüncelerini ifade edenlerin sayısı 32 kişi (% 16,9) iken, dil öğrenmeyi istemeyerek gerçekleştirmek zorunda olanların sayısı 15'tir (% 7,9).

Madde 10: Dil öğrenmede dış faktörler olduğu kadar, sınıf ortamındaki çekicilik de beni etkiler.

Sınıf ortamındaki çekiciliğin öğrenmeyi etkilediğini belirten öğrencilerin sayısı 146'dır (% 77,2). Bu konuda kararsız olan öğrenciler 27 (% 14,3) ve sınıf ortamının çekici olması gerektiğini düşünenlerin sayısı da 16'dır (% 8,5). Bu rakamlar öğrencilerin ilgilerini canlı tutacak birer sınıf ortamına ihtiyaç duyduklarını ve bu şekilde dış faktörlerin desteği olduğu kadar, sınıf ortamının dekorasyonunun da öğrenmeyi teşvik edici olduğunu göstermektedir.

Madde 11: Sınıf ortamında yeni teknolojilerin kullanılması motivasyonum için önemsizdir.

119 öğrenci (% 63) bu ifadeye olumsuz yanıt vererek sınıf ortamlarında teknolojiden faydalanmanın gerekli ve önemli olduğu konusundaki kanılarını açıkça ortaya koymuştur. 11. maddeye ilişkin kararsızlık ifade eden öğrenciler 40 kişi (% 21,2) iken, "*sınıf içinde teknoloji kullanımı önemsizdir*" diyen öğrencilerin sayısı ise 30 kişidir (% 15,9). Bu sonuç, aslında günlük hayatta cep telefonlarını adeta vücutlarının birer parçası haline getirmiş bir neslin, sınıf ortamında da teknolojiden faydalanma eğiliminin yüksek olduğunun bir katını niteliğindedir. Fakat kararsız ve olumsuz görüş belirten öğrencilerin sayılarına bakılacak olursa, burada bir grubun sınıf ortamında teknolojiden nasıl faydalanabileceğini bilmediği şeklinde yorumlar da yapılabilir.

Madde 12: İşlenen konuların ve materyalin güncelliği derse olan ilgimi artırır.

Öğrencilere, dil derslerinde motivasyon artırıcı bir diğer etken olarak ele alınan güncel konu ve materyallerin mevcudiyeti konusundaki görüşleri sorulduğunda; güncel konu ve materyalin gerekliliğine inanan öğrenci sayısı 141 kişidir (% 74,6). Kararsızlık ifade edenlerin sayısı 30'dur (% 15,9). Konunun ve materyalin güncel olmasını önemsemeyen öğrenci sayısı ise 189 kişi içinden sadece 18'dir (% 9,5). Böylece sormaca sonucuna göre derslerde öğrenciler tarafından gerekli görülen bir diğer noktanın güncel bilgi aktarımı olduğu kendini göstermiştir.

Madde 13: Sınıf ortamında sürekli oturmak yerine tahtada aktiviteler yapabilmek ilgimi artırır.

Sınıf içerisinde pasif birer dinleyici olmaktansa aktif birer katılımcı olmanın ders olan ilgiyi arttıracaklarını düşünen öğrenci sayısı 89 kişidir (% 47,1). Bu konuda sadece sırasında oturup ders dinlemeyi tercih edenlerin sayısı 50 kişidir (% 26,5). Derse katılıp tahtada aktivite yapmak konusunda kararsız olduğunu belirten öğrencilerin sayısı da 50 kişidir (% 26,5). Özellikle son iki gruba giren öğrencilerin sayısına ve motivasyon üst başlığındaki diğer maddelere verilen cevaplara bakıldığında 13. madde ile çelişkiler ortaya çıktığı tespit edilmiştir. Bu tespit çalışmanın sonuçlar ve öneriler kısmında ayrıca ele alınacaktır.

Madde 14: Sınıf ortamında sadece dinlemeyi tercih ederim. Bu şekilde derse ilgim artar.

13. maddenin sağlaması niteliğinde hazırlanan bu maddeye katıldığını belirten öğrenci sayısı 103'tür (% 54,5). Sadece dinleyici olarak mı yoksa katılımcı olarak mı derse dahil olmak arasında tercih yapamayan kararsız öğrencilerin sayısı bu

maddede 44 kişidir (% 23,3). Derse sadece dinleyici olarak katılmayacaklarını ifade eden öğrencilerin sayısı ise 42'dir (% 22,2). Bu sonuçlara göre 14. madde verilen cevaplar, 13. maddeye verilen cevaplar ile bir paralellik sergilemektedir. Yani Namık Kemal Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu seçmeli Almanca, İngilizce ve Fransızca dersi alan öğrencileri derslere hareketli katılımı değil, pasif dinleyici olarak ya da oturan katılımcı olarak katılmayı tercih etmişlerdir. Bu durum da aslında her ne kadar dil öğrenmeye motive olsalar da, öğrencilerin yabancı dildeki iletişim becerilerinin ve buna temel sağlayan diğer dil becerilerinin bir hazırlık yılı sonunda düşük düzeyde kalma ihtimalinin yüksek olduğunu ortaya koyar.

Madde 15: Öğretmenlerimin ders esnasında sorularına anında ve görseller eşliğinde cevap vermesi derse olan ilgimi canlı tutar.

Bu maddeye katıldığını belirten öğrenciler 148 kişidir (% 78,3), kararsız olanlar 25 (% 13,2) ve sorularına görsel materyaller ile anında cevap almanın önemli olmadığını belirtenlerin sayısı ise 16'dır (% 8,5). Bu maddeye verilen cevaplar aynı zamanda konular ve materyalin güncelliğine ve ihtiyaç duyulduğunda öğrenciye o anda sunulmasına yönelik ifadeyi içeren maddeye verilen cevaplarla paralellik arz etmektedir.

Madde 16: Sınıfların mevcut donanımını yeterince motive edici buluyorum, ihtiyaç duyduğum her türlü materyal mevcuttur.

Bu sormaca uygulandığı sırada Namık Kemal Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu bünyesindeki sınıflarda henüz akıllı tahta teknolojiyi mevcut değildi. Bazı sınıflarda sadece merkezi ses sistemi vardı. Öğretim elemanları materyal ihtiyaçlarını sınıflara taşıdıkları diz üstü bilgisayarlar aracılığı ile gideriyorlardı. Ve bu madde ile öğrencilerden sınıflarının mevcut durumunu değerlendirmeleri beklendi. Buna göre öğrencilerin 38 tanesi (%20,1) sınıflarının mevcut donanımının yeterli olduğu görüşünü dile getirmiştir. 73 öğrenci (% 38,6) sınıfların dil öğrenimi için kesinlikle yeterli donanıma sahip olmadığını belirtmiş ve 78 kişi (% 41,3) ise sınıfların teknolojik donanımının yeterli ve motive edici olup olmadığı konusunda kararsızlık içinde kalmıştır. Kararsız öğrenciler de mevcut durum konusunda kesin bir yargıya varamadıklarına göre, hali hazırdaki dil sınıflarının yeni teknolojik ve materyal ihtiyaçları doğrultusunda yenilenmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Sonuç ve Öneriler

Yabancı dil hazırlık sınıflarında akıllı tahtaların öğrenci motivasyonu, öğrenme stilleri ve bunlarla bağlantılı olarak medya kullanım becerilerine olası etkilerini, 189 öğrencinin katıldığı sormaca bir araştırma yöntemi ile tespit etmeyi amaçlayan bu çalışmada, Namık Kemal Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu'nda seçmeli ders gören Almanca, İngilizce ve Fransızca öğrencilerinin kendi öğrenme stilleri ile ilgili ihtiyaçları, motivasyon faktörleri ve derslerde teknoloji kullanımı ile ilgi yön gösterici bir çok somut ve güncel düşüncesi tespit edilmiştir.

Araştırma çerçevesinde kullanılan sormaca metnindeki ifadelere verilen cevaplar yorumlanacak olursa aşağıdaki görüş ve önerilere ulaşılabilir:

- Öğrencilere yabancı dil öğrenirken belli bir çalışma yöntemi izlemenin gerekliliğine inanıp inanmadıkları sorulduğunda öğrencilerin büyük çoğunluğu buna inandıklarını belirtse de belli bir grup kararsızlık belirtmiş, bir diğer grup da bunun gerekli olmadığını savunmuştur. Kararsızlık ifade edenler belki dil öğrenimleri esnasında bir yöntem kullanıyor, fakat bunun bir strateji olduğunu bilmiyor olabilirler ya da bunu her bir konuya uyarlayamıyor olabilirler. Dolayısıyla dil öğrenme stratejilerinin çeşitliliği konusunda desteklenmeleri gerektiği söylenebilir. Aynı şekilde bu maddeye tamamen olumsuz yanıt veren öğrenciler için de ders esnasında ya da uygun zamanlarda dil öğreniminde strateji kullanımının gerekleri konusunda seminerler ya da bilgilendirici çalışmalar yapılmalıdır. Nitekim öğrencilerin öğrenme süreçlerinde daha emin adımlarla ilerleyebilmeleri için öğrenme stratejilerinin onlara öğretilmesi, kuşkusuz öğrencilerin başarısına önemli katkılar sağlayacaktır (Tekin & Göçerler, 2016, s. 2060).

- Görsel ve işitsel araçların konuya adapte olma konusunda yardımcı olup olmadığı deneklere sorulduğunda kararsızların sayısının artması, öğrencilerin ders esnasında faydalanacakları görsel materyallerin eksikliği olabileceği gibi, bunlardan dil derslerinde nasıl faydalanacaklarını bilmiyor olmaları da olabilir. Dolayısıyla her iki ihtimal de göz önüne alındığında söz konusu grubun kazanılması amacıyla dil derslerinde görsel-işitsel materyallerin kullanımına daha çok özen gösterilmesi gerekmektedir. Bunun bir yöntemi de sınıf ortamlarında bulunan akıllı tahtanın işlevlerinden faydalanmak olabilir (Yücel, Göçerler & Demir, 2015, s. 240). Bu tür araçlardan ders esnasında faydalanmak, öğretim elemanına da ek yük getirmeden ders akışını çeşitlendirmeye yardımcı olacaktır.

- Grup çalışmaları yapmanın konuyu anlamayı kolaylaştırıp kolaylaştırmadığı konusunda kararsız öğrencilerin sayısının 64 kişi olması toplam öğrenci sayısı göz önüne alındığında önemli bir rakamdır. Bu sonucun sebebi sınıf ortamında grup çalışmalarına yeterince yer verilmemesi ve öğrencilerin bu tür çalışmaların olumlu sonuçlarını deneyimlememiş olmaları olabilir. Fakat grup çalışmalarının öğrencilere dil öğrenim sürecinde her yönden katkısı olduğu unutulmamalı ve elde olan tüm imkanlar ile onların birlikte öğrenmeleri de teşvik edilmelidir (Schwerdtfeger, 2002, s. 79). Özellikle akıllı tahtaların mevcut olduğu sınıflarda 3-4 kişilik gruplara power point sunumları için ödevler verilebilir, konulara göre kısa film çekme ödevleri verilebilir ve bunlar akıllı tahtadan yansıtılıp yanlışlar hakkında tartışma ortamları oluşturulabilir.

- Konuların pekiştirilmesinde teknolojiden yardım alma konusuna ilişkin maddede 189 öğrencinin 70 tanesinin kararsız ya da olumsuz yanıt vermiş olması bu çalışma açısından önemli bir rakamı ortaya çıkarmaktadır. Yeni nesil öğrencilerin bir çoğu değişik medyaları günlük hayatlarının bir parçası haline getirmiş iken (Friedrich, 2012, s. 55), bundan derslerde gördükleri konuları pekiştirmek amacıyla faydalan(a)mamaları dil dersleri açısından önemli bir unsurdur. Dolayısıyla öğrencileri dil derslerindeki başarılarının artması açısından teknoloji odaklı öğretim ve öğrenime teşvik edebilmek için, teknolojinin öncelikle sınıf ortamlarında etkin bir şekilde kullanılması kaçınılmaz bir hal almaktadır. Öyle ki bu durum da bir yeni nesil dil öğrenim stratejilerinden sayılmaktadır.

- Dil öğrenmede dört beceriye yönelik ayrı ayrı çalışma mı, yoksa bunu bir bütün halinde yapmayı mı uygun buldukları öğrencilere sorulduğunda çoğunluk her bir beceriyi ayrı ayrı ele almayı tercih ettiğini ifade etmiştir. Bu maddeye olumlu ve olumsuz yanıt veren her iki grubun görüşleri de farklı dil öğrenim stratejilerini içeriyor olabilir ve her iki yöntem de bir takım olumlu sonuçları beraberinde getirebilir. Fakat günümüzde dil becerilerinin birbirinden ayrı birer olgu olarak öğretilmesi ve öğrenilmesi yöntemi yerine, bunların bir bütün halinde öğretilmesinin ve öğrenilmesinin pedagojik anlamda daha geçerli olduğu savunulmaktadır (Bachmann, 2014, s. 12). Bu yöntemi uygulamak için de Web 2.0 uygulamaları dahil, sınıf içi ve dışı bir çok teknolojik olanaktan faydalanılabileceği güncel görüşler arasındaki yeri almıştır (Türker, 2014, s. 97). Üniversitemiz özelinde ise özellikle bu proje ile yüksek okulumuz bünyesine kazandırılmış olan akıllı tahta sistemlerinin etkin olarak kullanılması ve bunlara entegre ders materyalinin edinilmesi, öğrencilerin dili bir bütün olarak algılayıp öğrenmelerinde görsel, işitsel, dokunmatik ve izleksel etkenleri de beraberinde getirecektir.

- Renkler ve şekillerin konuya dâhil olmasının konunun anlaşılmasını kolaylaştırması konusundaki maddeye yönelik görüşlere göre öğrencilerin 103 tanesi buna gereksinim duyduklarını belirtmişlerdir. Burada 51 kararsız öğrenci bulunması da her konuda mı, yoksa belli konularda mı renk ve şekilleri öğretime dahil etme konusunda öğrencilerin zihnindeki belirsizliği gösterebilir. Nihayetinde bu sonuç, yeni bir konu ile ilk karşılaşılan yer olan sınıf ortamının her an zengin görsel desteği öğrenciye sunma konusunda donanımlı olması gerektiğini açıkça göstermektedir. Akıllı tahtaların dil öğretiminde internet desteği sayesinde özellikle görsellik konusunda sonsuz imkanlar sunduğu düşünülürse (Tilbe, v.d. 2015, s. 14), öğrencilerin bu maddede belirtilen ihtiyaçlarına da anında cevap verebileceği açıkça görülebilir.

- Kısa filmler, projeler, internet ve farklı kaynakların derslerde anında kullanımı konusundaki maddede, öğrencilerin tek düze bir ders yerine, birçok aktiviteyi ve çeşitliliği bir araya getiren ders ortamlarını büyük bir çoğunlukla tercih ettikleri görülüyor. Sınıf içerisinde uzun yıllardır kullanıla gelen videokasetler ve kısa film gösterimleri ile dersi çekici hale getirme çalışmaları günümüzde akıllı tahtalar ve cep telefonlarına kadar girmiş durumdadır (bkz. Göçerler, 2015). Tabii ki bu tür gösterimler ancak imkanlar ölçüsünde sınıf ortamlarında yer bulabilmektedir. Ülkemizde orta öğretim kurumlarında FATİH projesi ile başlayan süreç, üniversitelerimizde de üniversitenin kendi imkanları ve kurum içi çeşitli projelerin desteği sayesinde yapılandırılan akıllı tahta ile donatılmış dil sınıflarında kendini

göstermeye başlamıştır (Tekin & Göçerler, 2016, s. 2041). Bunların meyveleri yakın zamanda alınmaya başlanacaktır.

Bu bölüme kadar öğrencilerden değerlendirmeleri istenen maddeler, onların dil öğrenmedeki strateji bilgilerine ve bunlara etki eden teknoloji desteği gibi faktörlere karşı olan görüşlerini tespit etmeye yönelik olarak yapılandırılmıştır. Görülüyor ki, öğrenciler dil öğrenim süreçlerinde belli stratejik yöntemlere ihtiyaç duymaktalar. Fakat bunun şekli, yöntemi ve çeşitleri konusunda desteğe gereksinimleri vardır. Bu konuda güncel gelişmeler doğrultusunda sınıf içerisinde akıllı tahta teknolojisi ile işe koşulabileceği gibi, sınıf dışında da buna en yakın teknoloji olan akıllı telefonlar ve i-padler kullanılabilir. Tüm bunları teşvik etmek için ise öncelikle bu uygulamaları detaylı bir şekilde kullanabilen öğretim elemanlarına gereksinim duyulmaktadır.

Bu maddeden sonraki ifadeler ise öğrencileri dil öğrenirken motive eden faktörleri tespit etmek amacı ile değerlendirilecektir.

- Eğer öğrencilerin motivasyon konusundaki görüşleri öğrenilmek isteniyorsa öncelikle öğrendikleri yabancı dili severek ve isteyerek öğrenip öğrenmediklerini kendi ifadeleri doğrultusunda tespit etmek gerekliliğinden dolayı 9. maddedeki deneklere yöneltilmiştir. Bu bağlamda elde edilen rakamlar doğrultusunda bu araştırmada kapsamında dil öğrenmeye hazır bulunan bir öğrenci topluluğuna sahip olduğu görülmektedir. Konuya pratik ve ekonomik anlamda yaklaşıldığında da yatırım yapılmaya değer bir öğrenici kitlesi ile karşı karşıya olduğu ortaya çıkmaktadır. Aksi takdirde, sınıflar ne kadar donatılırsa donatılsın, öğretim elemanları derslere ne kadar hazırlıklı gelirse gelsin, eğer öğrencinin hazır bulunuşluk seviyesi düşük veya hiç yok ise verilen tüm emekler amacına hizmet etmiyor demektir. Dolayısı ile öğretim elemanının da motivasyonu düşebilir. Bu yüzden bu maddeye verilen cevaplar olumlu olarak değerlendirilebilir.

- Sınıf ortamındaki çekiciliğin motivasyona etkisi sorulduğunda 189 öğrencinin 146 tanesi bunun önemli bir motivasyon kaynağı olduğu yönünde görüş bildirmiştir. Sınıfların öğrenmeye teşvik edici olmasının, ihtiyaç duyulan materyal desteğine her an cevap verebilecek sınıfların donatılmasının öğrenme motivasyonu açısından önemi yadsınamaz bir gerçektir. Dolayısıyla öğrencilerin kendini rahat hissettikleri, ihtiyaçlara cevap veren sınıfların başarıyı da arttıracığı beklenir. Özellikle hangi yaşta olursa olsun öğrencilerin derse müdahale edebileceği, sınıf içerisinde hareket imkanları olan sınıf ortamları bu konuda ayrıcalıklar ve öğrenme teşviklerini beraberinde getirir (Breithecker, 2002, s. 5). Fakat sınıfların ne şekilde donatılacağı, yine oralarda öğrenim gören öğrencilerin de görüşleri doğrultusunda belirlenmelidir. Sonuç olarak sınıfı yaşayan en büyük kitle sadece öğretim elemanları yada yönetim kadroları değil, bizzat öğrencilerin kendisidir.

- Sınıflarda yeni teknolojilerin kullanılmasının motivasyon için önemi sorgulandığında ise bunun önemsiz olduğunu vurgulayan öğrenci sayısı 189 kişi içerisinde 30 kişidir. 103 kişi ise teknolojinin sınıf içerisinde kullanılmasının motivasyon artırıcı bir işlevi olduğunu dile getirmiştir. Bu sonuçlar göz önüne alınacak olursa öğretmenler, öğretim metotlarını derslerinde teknolojinin yardımlarından da faydalanarak öğrencilerinin ilgi ve ihtiyaçlarına uydurmak durumundadırlar. Nitekim Dörr ve Strittmatter' e göre, bu şekilde yapılandırılan dil dersi uygulamaları için öğretim

elemanlarının en azından medya kullanımı yetisi sahibi olmaları ve yeni medyaların eğitime sağladığı imkanları keşfedebilmeleri gereklidir. Bu bağlamda medya yetisi terimi ile anlatılmak istenen sadece teknolojik aletlerin teknik olarak kullanımı becerisi değil, bilakis yeni nesil çok yönlü eğitim imkanlarını mantıklı bir çerçevede öğrencinin ihtiyaçları doğrultusunda düzenleyip aktarabilme yetisidir (Dörr & Strittmatter, 2002, 35). Dolayısıyla burada ikinci sırada önem arz eden bir diğer konu da, derste yönlendirici göreve sahip öğretim elemanlarının öğrencileri bu konuda yönlendirmeleri ve teşvik etmeleridir. Tam da bu noktada akıllı tahtalar ve benzeri araçların dil derslerine katkılarını özümsemiş ve ders içerisinde bunlarla hareket etmeyi içselleştirmiş öğretim elemanlarına ihtiyaç duyulduğu ortaya çıkmaktadır.

- Konu ve materyalin güncelliği, sorulan sorulara anında ve görseller eşliğinde cevap verilmesinin öğrenci motivasyonuna yönelik etkileri hakkında görüşleri toplamaya yönelik hazırlanan 12. ve 15. maddelere ilişkin ifadeler öğrenciler tarafından büyük oranda gerekli olarak değerlendirilmiştir. Yani öğrenci, bir yandan muhatap olacağı konu ve materyalin güncel olmasını beklerken, diğer yandan işlenen konuya ilişkin soracağı sorulara görsel materyaller ile ders esnasında cevap verilmesini beklemekte ve bunun derse olan ilgisini canlı tutacağını belirtmektedir. Aslında derslerde konu akışı içerisinde öğrencilerin anlık sorularına güncel cevaplar bulmak öğretim sürecinde yabancı dil öğretmenlerinin sık karşılaştıkları durumlardan biridir. Bu konuda Yücel, Göçerler ve Demir'in yapmış olduğu bir çalışmada akıllı tahtaların internete anında erişim olanağı sayesinde öğretmenlerin en büyük yardımcısı olduğu ortaya çıkmıştır (bkz. 2015, s. 231). Dolayısıyla bu anlamda dersi veren öğretim görevlisinin hazır bulunmuşluğu, öğrencinin motivasyonunu artırma konusunda önemli bir unsur olarak ortaya çıkacaktır. Çünkü güncel materyali bulup sınıfta tartışmaya açma ve gelecek sorulara anlık cevaplar verme konusunda birinci derecede muhatap alınacak kişiler öğretim elemanlarıdır.

- 13. ve 14. maddeler temelde birbirinin sağlaması olarak sunulmuş ifadeleri içermektedir ve öğrencilerin cevaplarındaki tutarlılığı tespit etmeyi hedeflemektedir. Bu iki maddeye de verilen cevaplar sormacanın tüm sonuçları açısından oldukça önem arz etmektedir. Çünkü motivasyon konusu ile ilgili önceki maddelerde öğrencilerin yarıdan çoğu yabancı dili isteyerek öğrendiğini, sınıf ortamının ve derslerde kullanılan teknolojik materyalin kendilerini güdüleyeceğini belirtirken, dil öğreniminde en önemli unsur olan derse katılımcılık konusunda geldiğinde ise büyük bir çoğunluğun ders esnasında yerinde oturmayı uygun gördüğü, derse üretici katılımcı olarak katılmayı istemediği anlaşılmaktadır. Bu durum Türkiye'de uzun yıllar dil eğitimi alıp, sonuçta konuşma becerisini geliştirememiş olan bir kitlenin de küçük bir yansıması olarak kendini göstermiştir (bkz. Özen, v.d., 2014, s. 57). Yabancı dili konuşan, ihtiyaçlarını öğrendiği dilde de dile getirebilen bireyler yetiştirebilmek için, sadece sınıf içindeki donanımdan faydalanmak sonuç getirmeyebilir. Aynı zamanda bu donanımı proje odaklı katılımcı grup çalışmalarına yönelik sunum teknikleri ile de güçlendirmek ve öğrencilere bu yönde ödevler vermek, gerekirse verilen ödevleri not ile teşvik etmek öğrencinin derse katılımını arttırmada ve öğrendiği dili kullanmasında etki olabilir.

- Son olarak, sınıfların mevcut donanımının yeterince motive edici olup olmadığını ve ihtiyaç duyulan her türlü materyalin mevcut olup olmadığını sorgulayan 16. maddeye yönelik sonuçlara göre, Yabancı Diller Yüksek Okulu'nda hali hazırdaki dil sınıflarının

yeni teknolojik ihtiyaçlar ve materyal çeşitliliği doğrultusunda yenilenmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Araştırmanın nihai sonucu olarak rencilerin çoğunluğunun dil renmede kendilerine göre bir takım stratejiler kullandığı, fakat bu stratejilerin etkililiği konusunda tam olarak farkındalık sahibi olmadıkları tespit edilmiştir. İkinci olarak renciler, kendilerini dil renme konusunda motive edecek unsurlardan birinin de sınıf içerisinde teknolojik yeniliklerden faydalanılması gerekliliği olduğunu belirtmişlerdir. Bunun yanında renciler, dil renim süreçlerinde her türlü yeniliğe açık bir tutum sergileseler de son tahlilde sınıf içerisinde aktif katılımcılar olarak değil, pasif dinleyiciler olarak dil renmeyi tercih ettiklerini vurgulamışlardır. Bu durum rencilerin geçmişten günümüze dek geleneksel dilbilgisel üretim yöntemlerine göre yabancı dil renmeye alışmış olmalarından kaynaklanıyor olabilir. Nitekim dilbilgisi odaklı dil üretim yöntemlerinde konuşma, grup çalışmaları, tahtada derse aktif katılım, görsel materyal desteği, duyuşsal bilgi girdisi v.s. faktörler göz ardı edildiği için üretici yetiler baskılanabilmektedir. Bundan dolayı da renciler ileri aşamalarda dil derslerine aktif katılım yapmaktan korkar duruma gelebilirler. Söz konusu durumun kurumdaki tüm üretim elemanlarının ortak çalışmaları ve üretim yöntemlerin çeşitli medya gereçleri sayesinde desteklenmesi ile aşılabilmesi mümkündür.

Özellikle akıllı tahtanın ve diğer ders destek araçların tüm özellikleriyle bilinçli bir biçimde kullanılması sayesinde, rencilerin yabancı dil derslerine karşı tutum ve başarılarını olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir. Bu alt yapı geliştirme projesinin gelecek üretim yıllarında üretme-renme sürecine, retmene ve renciye önemli bakış açıları kazandırılacağı n görülmektedir. Araştırma sonuçları gösteriyor ki, ders ortamlarında faydalanılan teknolojik yenilikler, işlenen konulara ilgiyi yoğunlaştıracak ve renmeyi daha eğlenceli, bununla beraber ilginç bir çerçeveye oturtacaktır. Bunun yanında bir sonraki derslerde rencinin katılımının yükselmesini sağlayıp, renme isteğini ve güdüsünü büyük ölçüde artıracaktır. Böylece de rencilerin dil renmede kendi renme stratejilerini belirlerken medya desteğinden faydalanmayı da göz ardı etmemeleri sağlanmış olacaktır.

Araştırmanın evreni Namık Kemal Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu rencileri olsa da, örnekleme oluşturan grubun seçmeli ders alan rencilerden 189 kişiyi kapsaması, yapılan çalışmanın Türkiye geneline hitap etmekteki sınırlılığını göstermektedir. Bu sebepten çalışma sadece Namık Kemal niversitesi bünyesindeki Yabancı Diller Yüksek Okulu Almanca, İngilizce ve Fransızca seçmeli yabancı dil sınıflarını kapsayacak şekilde sınırlandırılmıştır. Fakat benzer çalışmalar, bünyesinde akıllı tahta bulunduran farklı niversitelerin Yabancı Diller Yüksek Okulları, Fakülteleri gibi birimlerinde bulunan farklı sınıflardaki rencileri ile daha genel bir kitleye hitap edecek şekilde düzenlenip, akıllı tahtanın dil üretimindeki bir çok farklı yetinin geliştirilmesine katkılarını ortaya koyacak bir metotla da uygulanabilir.

KAYNAKÇA

- Adıgüzel, T., Gürbulak, N., & Sarıçayır, H. (2011). Akıllı Tahtalar Ve Öğretim Uygulamaları. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 457-471.
- Alkan, A. & Durmuş, Ö. (2013) İngilizce Öğretmenlerinin Derslerinde Bilişim Teknolojilerini Kullanma Durumlarına İlişkin Görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*. 2(1). 110-116.
- Altındağ, M. (2005). *Nitel Araştırma Teknikleri*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Arslan, B. (2003). Bilgisayar Destekli Eğitime Tabi Tutulan Ortaöğretim Öğrencileriyle Bu Süreçte Eğitici Olarak Rol Alan Öğretmenlerin BDE'e İlişkin Görüşleri". *The Turkish Online Journal of Educational Technology* 4 (10):67.
- Arslan, M. & Adem, E. (2010) *Yabancılar Türkçe Öğretiminde Görsel ve İşitsel Araçların Etkin Kullanımı*. Dil Dergisi. 47, 63-86.
- Arslan, M. Akbarov, A. Baştuğ, H. (2016) *Yabancı Dil Öğretiminde Görsel Araçların Etkin Kullanımı İle Öğrenci Motivasyonun Sağlanması*. 06.09.2016 tarihinde: <http://www.turkceogretimi.com/Dil-O%C4%9Fretim-Yontemleri/article/630-yabanci-dil-ogretiminde-gorsel-araclarin-etkin-kullanimi-ile-ogrenci-motivasyonun-saglanmasi/4> adresinden alındı.
- Asutay, H., Atik, O., Demir , M., Öğretmen , S., & Göçerler, H. (2016). The NewReading Types Occuring As a Result of Changing Youth Cultures. *The International Journal Of Research in Teacher Education*, 28-39.
- Aşkın, Ö. 2006. *Öğrenme stilleri ile ilgili elektronik ortamda yayınlanan çalışmaların incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Aziz, A. (2015). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri ve Teknikleri*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık Tic. Ltd. Şti.
- Bachmann, K. (2014). *Integriertes Fertigkeitstraining im DaF-Unterricht durch Einsatz interaktiver Web 2.0-Anwendungen und Apps*, (Friedrich Schiller Universität, Philosophische Fakultät, Institut für Auslandsgermanistik / Deutsch als Fremd- und Zweitsprache, veröffentlichte Magisterarbeit), Jena.
- Bacon, D. (2011). The interactive whiteboard as a force for pedagogic change. *Information Technology in Education Journal*, pp15-18.
- Balcı, A. (2015). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler*. Ankara: Pegem Akademi.
- Bandura, A. (1969). *Principles of behavior modification*. New York: Holt, Rinehart.
- Bayrak, A. (2013). Almanca Öğretmenliği Programı Öğrencilerinin Yabancı Dil Eğitiminde Bilgisayar ve İnternetin Kullanımına İlişkin Görüşleri. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*. 3(1), 22-34.
- Bozkurt, A., & Bozkaya , M. (2013). Etkileşimli E-Kitap: Dünü, Bugünü ve Yarını. *Akademik Bilişim 2013*, 375-381.

- Breithecker, D. (2002). *Bewegte Schüler - Bewegte Köpfe. Unterricht in Bewegung. Chance einer Förderung der Lern- und Leistungsfähigkeit?* Wiesbaden: Bundesarbeitsgemeinschaft für Haltungs- und Bewegungsförderung e. V.
- Brophy, J.E. (1998). *Motivating Students to Learn*. Boston, MA: McGraw-Hill.
- Chang, M., & Lehman, J. D. (2002). Learning Foreign Language through an Interactive Multimedia Program: An Experimental Study on the Effects of the Relevance Component of the ARCS Model. *CALICO Journal*, 20 (1), 81-98.
- Chang, M. (2001). Effects of embedded relevance enhancement within a computer-based interactive multimedia program. Unpublished doctoral dissertation. Purdue University, USA.
- Chapelle, J. (2003). *How Is the Interactive Whiteboard Being used in Primary School. Becta Research Bursary*. 10.09.2016 tarihinde: www.virtuallearning.org.uk/whiteboards/IFS_interactive_whiteboards_in_the_primary_school.pdf adresinden alındı.
- Cool, V. A., & Keith, T. Z. (1991). Testing a model of school learning: Direct and indirect effects on academic achievement. *Contemporary Educational Psychology*, 16, 28-44.
- Demirel, Ö. (1993). *Yabancı Dil Öğretimi İlkeler Yöntemler Teknikler*. Ankara: *Usem Yayınları*.
- Donmuş, V., & Pepeler, E. (2016). Dönüştürücü Öğrenme Kuramı Bağlamında Öğretmenlerin Etkileşimli Tahta Kullanımına İlişkin Görüşleri. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11(9), 325-348.
- Dörnyei, Z.(2005). Motivation and Self-motivation. In The Psychology of the Language Learner. Individual Differences in Second Language Acquisition. New Jersey: Lawrence Erlbaum Ass. Inc. 65-119.
- Dörnyei, Z. (2005). *The psychology of the language learner: Individual differences in second language acquisition*. London: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Dörnyei, Z. (2001). *Teaching and researching motivation*. Harlow: Pearson Education Limited.
- Dörr, G., & Strittmatter, P. (2002). Multimedia aus pädagogischer Sicht. In: L. J. Issing, & P. Klimsa, *Information und Lernen mit Multimedia und Internet* (S. 34). Weinheim: Beltz.
- Duran, E., & Ertuğrul, B. (2012). İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Elektronik Ders Kitaplarına Yönelik Görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi* , 10(2), 347-365.
- Ehrman, M. E., & Oxford, R. L. (1990). Adult language learning styles and strategies in an intensive training setting. *Modern Language Journal*, 54(3), 311-327.
- Ergün, M. (1998). İnternet Destekli Eğitim. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*(1), 1-10.

- Friedrichs, H., & Sander, U. (2010). Die Verschränkung von Jugendkulturen und digitalen Medienwelten. K.-U. Hugger içinde, *Digitale Jugendkulturen* (s. 23-36). Wiesbaden: VS Verlag.
- Friedrich, K. (2012). Mobiles Lernen in der Schule: Das Handy als kulturelle Ressource für Bildung nutzen. In J. Lauffer, & R. Röllecke (Eds.), *Dieter Baacke Preis Handbuch 7: Chancen digitaler Medien für Kinder und Jugendliche*. München: Kopaed, 53-58.
- Furmanovsky, M. (1997). Content Video in the EFL Classroom. *The Internet TESL Journal*, Vol. III, No. 1.
- Gagné, R.M., & Medsker, K.L. (1996). *The conditions of learning: Training applications*. Belmont: Wadsworth Thompson Learning.
- Gerard, F., & Widener, J. (1999). A SMARTer way to teach foreign language: The SMART board interactive whiteboard as a language learning tool. 01.08.2016 tarihinde:
<http://edcompass.smarttech.com/en/learning/research/SBforeignlanguageclass.pdf>
adresinden alındı.
- Göçerler, H. (2015). *Effective Use of Smart Board and Smart Phones With Regards to Reading Studies in Foreign Language Courses*. 10. International Balkan Congress on Education and Science: Education and Globalization (17-19 September,) (s. 181). Ohrid: BM-ABA-Strumica.
- Grasha, A.F. (1996). *Teaching with Style: A practical Guide to Enhancing Learning by Understanding Teaching and Learning Styles*. Pittsburgh, PA: Alliance.
- Gregorcic, B. (2015). Exploring Kepler's laws using an interactive whiteboard and Algodoo. *Physics Education*, 50(5), 511.
- Güllülü, M. & Berberoğlu, F. (2015) Sözcük Öğretiminde Web'in Katkısı. *International Journal of Languages Education and Teaching*. 3(2), 203-221.
- Gündoğdu, T. (2014). Bir Öğretme-Öğrenme Aracı Olarak Akıllı Tahta. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*(6), 392-401.
- Gürel, C., Olgun, H., & Arslan, A. (2016). Fizik dersinde öğrencilerin akıllı tahta kullanımı ile ilgili algıları. *Journal of Human Sciences*, 13(2), 2804-2819. doi: [10.14687/jhs.v13i2.3816](https://doi.org/10.14687/jhs.v13i2.3816)
- Higgins, Steve; Falzon, Chris; Hall, Ian; Moseley, David; Smith, Fay; Smith, Heather; Wall, Kate, (2005). "Embedding ICT in the literacy and numeracy strategies: final report", Project Report. University of Newcastle, upon Tyne, Newcastle.
- Hodges, C. (2004). Designing to motivate: Motivational Techniques to Incorporate in Learning Experiences. *The Journal of Interactive Online Learning*. 2(3).
- Huang, W., Huang, W., Diefes-Dux, H., & Imbrie, P. K. (2006). A Preliminary Validation of Attention, Relevance, Confidence and Satisfaction Model-Based Instructional Material Motivational Survey in A Computer-Based Tutorial Setting. *British Journal of Educational Technology*, 37(2), 243–259.

- Huett, J. B. (2006). The Effects of ARCS Based Confidence Strategies on Learner Confidence and Performance in Distance Education. Unpublished doctoral dissertation. University Of North Texas, USA.
- Hu, Y. (2008). Motivation, Usability And Their Interrelationships In A Self-Paced Online Learning Environment. Unpublished doctoral dissertation. Faculty of the Virginia Polytechnic Institute, Virginia, USA.
- Işık, A. D. (2013). Elektronik Kitapların Eğitimde Kullanılabilirliği . *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* , 2(2), 395-411.
- Jones, R. G. (2005). Emerging Technologies Messaging, gaming, Peer-to-Peer Sharing: Language Learning Strategies & Tools for the Millennial Generation. *Language Learning and Technology*, Volume 9, Number 1, 17-22. 17.08.2016 tarihinde: <http://lt.msu.edu/vol9num1/emerging/default.html> adresinden alındı.
- Karahan, M. (2001). *Eğitimde Bilgi Teknolojileri.*, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Böte ders notları, Malatya. 18.08.2016 tarihinde: http://www.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/41/02/321172/dosyalar/2012_12/26114639_eqtbilgitek.pdf adresinden alındı.
- Kartal, E. (2005) Bilişim-İletişim Teknolojileri ve Dil Öğretim Endüstrisi. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 18(2), 383-393.
- Keller, J. M. (2010). Motivational design for learning and performance: The ARCS model approach. New York: Springer.
- Keller, J.M., & Burkman, E. (1993). Motivation principles. In M. Fleming & W.H. Levie (Eds.) *Instructional message design: Principles from the behavioral and cognitive sciences* (pp. 3-53). Englewood Cliffs, NJ: Educational Technology Press.
- Keller, J.M. (1983). Motivational design of instruction. In C.M. Reigeluth (Ed.), *Instructional-design theories and models: An overview of their current status* (pp. 386–434). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Keller, J. M. (1979). Motivation and instructional design: A theoretical perspective. *Journal of Instructional Development*, 2, 26-34.
- Kırcaali-İftar, G. (1999). Bilim ve Araştırma. İçinde: Bir, A. A. *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*, (s. 2-10). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Koçak, Ö., & Gülcü, A. (2013). Fatih Projesinde Kullanılan LCD Panel Etkileşimli Tahta Uygulamalarına Yönelik Öğretmen Tutumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi* , 21(3), 1221-1234.
- Koçoğlu, Z. (2009). Yabancı Dil Olarak İngilizce Yazma Dersinde Blogların Kullanımı. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(1), 311-327.
- Kolb, D. A. (1981). Learning Styles and Disciplinary Differences. In A. W. Chickering (Ed.) *The Modern American College*, San Francisco: Jossey-Bass.
- Krashen, S.D. (1985). The input Hypothesis: issues and implications. New York: Longman.

- Margueratt, D. (2007). Improving Learner Motivation Through Enhanced Instructional Design. Master, Athabasca University.
- Maslow, A., H (2000). A Theory of Human Motivation. *Psychological Review*, 50, 370-396.
- Maslow, A. (1954). *Motivation and personality*. New York: Harper.
- McKenzie, K., & Schweitzer, R. (2001). Who succeeds at university? Factors predicting academic performance in first year Australian university students. *Higher Education Research and Development*, 20(1), 21-33.
- McCormick, R. and Scrimshaw, P. (2001) 'Information and communications technology, knowledge and pedagogy. *Education, Communication and Information* 1: 37-57.
- MEB. (tarih yok). *Fatih Projesi*. 07 25, 2016 tarihinde: <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/tablet/> adresinden alındı.
- Ming-li, W. & Guo-chen, J. (2008). Learning Styles and English teaching. *US-China Foreign Language*, 6 (5).
- Montgomery, S.M. & Groat, L.N. (1998). *Student Learning Styles and Their Implications for Teaching*. 20.12.2008 tarihinde: <http://web.uri.edu/teach/files/Student-Learning-Styles-and-Their-Implications-for-Teaching.pdf> adresinden alındı.
- Naime-Diffenbach, B. (1991). Validation of Attention and Confidence As Independent Components Of The ARCS Motivational Model. Unpublished doctoral dissertation, Florida State University, Tallahassee, FL.
- Oxford, R. L. (1999). 'Style wars' as a source of anxiety in language classrooms. In D. J. Young (Ed.), *Affect in foreign language and second language learning* (pp. 216-237). Boston: MacGraw-Hill.
- Özen, E. N., Alparslan, İ. B., Çağlı, A., Özdoğan, İ., Sancak, M., Dizman, A. O., & Sökmen, A. (2014). *Türkiye'deki Devlet Okullarında İngilizce Dilinin Öğretimine İlişkin Ulusal İhtiyaç Analizi*. Ankara: British Council & tepav.
- Prensky, Marc, (2001), Digital Natives, Digital Immigrants *On the Horizon*, Volume 9 (5), s.1-6, NCB University Press.
- Preston, C., & Mowbray, L. (2008). Use of Smartboards for teaching, learning and assessment in kindergarten science. *Teachingscience*, 54(2), 50-53.
- Reid , J. M. (Ed.). (1995). Preface. In J. Reid (Ed.). *Learning styles in the ESL/EFL classroom*. (pp. viii- xvii). New York: Heinle and Heinle Publishers.
- Reid, J. M. (1987). The Learning Style Preferences of ESL Students. *TESOL Quarterly* 21 (1), 87-111.
- Robb, C. (2010). The Impact of Motivational Messages on Student Performance in Community College Online Courses. Unpublished doctoral dissertation, University of Illinois Urbana.

- Ryan, R., & Deci, E. (2000). Intrinsic and Extrinsic Motivation: Classic Definitions and New Directions. *Contemporary Educational Psychology* 25, 54–67.
- Sankaran, S. R., & Bui, T. (2001). Impact of Learning Strategies and Motivation on Performance: A study in web-based instruction. *Journal of Instructional Psychology*, 28 (3), 191-198.
- Schwerdtfeger, I. C. (2002). *Gruppenarbeit und innere Differenzierung Fernstudieneinheit 29*. Kassel: Langenscheidt.
- Smith, H. J., Higgins, S., Wall, K., & Miller, J. (2005). Interactive Whiteboards: Boon or Bandwagon? A Critical Review Of The Literature, *Journal of Computer Assisted Learning*, 21(2), 91–101.
- Taşdemir, E., Bilkan, N., & Can, H. (2004). Türkçe Öğretim Teknikleri. İzmir: Dilset Yayınları.
- Tekin, Ö., & Göçerler, H. (2016). Akıllı tahtaların Almanca hazırlık sınıflarında kelime öğrenimine etkileri üzerine deneysel bir çalışma örneği. *International Journal of Human Sciences*, 13(1), 2040-2067. doi:10.14687/ijhs.v13i1.3761
- Temizyürek, F. & Ünlü, N. A. (2015) Dil Öğretiminde Teknolojinin Materyal Olarak Kullanımına Bir Örnek: "Flipped Classroom". *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 4(1), 62-74.
- Tilbe, A.; Topaloğlu, Y.; Turğut, H.; Dikmen, F.; Özaydın, H.; DüNDAR, S. (2015). "Okullarda Kara Tahta Dönemini Sonra Erdiren Akıllı Tahtanın Yabancı Dil Hazırlık Sınıflarında Kullanımı ve Karşılaştırılması". Namık Kemal Üniversitesi BAP Birimi, Tekirdağ. NKUBAP.00.10.AR.14.06
- Tilbe, F. (2016). *Düzensiz Göçmenlerin Göçmen Dövizi Gönderme Pratikleri: Londra'daki Türkiye Göçmenleri Örneği*. Doktora Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Tu, T.H., *Teacher-child verbal interactions in preschool science teaching*, (Iowa State Üniversitesi, Yayınlanmış Doktora Tezi), Iowa 2001.
- Türker, F. M. (2014). Yabancı Dil Eğitiminde Web Tabanlı Uzaktan Türkçe Öğretim Yöntemleri. *Route Educational and Social Science Journal*, 1(2), 89-100.
- Usluel, Y. K., & Demiraslan, Y. (2005). Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Öğretme-Öğrenme Sürecine Entegrasyonunu İncelemede Bir Çerçeve: Etkinlik Kuramı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 134-142.
- Williams, M., & Burden, R. (1997). *Psychology for Language Teachers*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Wolters, C. A. (1999). The Relation between High School Students' Motivational Regulation and Their Use of Learning Strategies, Effort, and Classroom Performance. *Learning and Individual Differences*, 11, 281–299.
- Yücel, M., Göçerler, H., & Demir, M. (2015). Interkulturelles Lernen durch den Whiteboardinsatz als Zusatzmaterial. *Humanitas Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(5), 229-257.

EK 1

Bu çalışma, yabancı dil öğrencilerine derslerde strateji bilgisi ve motivasyon sağlayabilecek unsurların öğrencilerin gözünden aktarılmasını sağlamak amacı ile yapılmaktadır.

Öğrenci Anket Formu

Değerli öğrenciler,

Bu çalışma, siz Namık Kemal Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu Hazırlık Sınıfı öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerine ve motivasyonlarına etki eden dış faktörleri incelemek amacı ile yapılmaktadır. Anket sizlerin bu konulardaki tutumlarınızı kendi gözünüzden objektif bir bakış açısıyla değerlendirmenizi amaçlayan bir öz değerlendirme anketidir. Bu anketin sonucu bir bilimsel araştırma projesinde kullanılacağından lütfen istenen bilgileri hiçbir baskı altında kalmadan doldurunuz.

Yardımlarınız için Teşekkür ederim.

Öğr. Gör. Harun GÖÇERLER

Bölüm : _____

Şube : _____

() Bay

() Bayan

Lütfen aşağıdaki soruları ;

(1) Katılmıyorum

(2) Kararsızım

(3) Katılıyorum

şeklinde cevaplayınız. Belirtmek istediğiniz diğer görüşlerinizi ise "21." kısımda yazılı olarak belirtiniz.

Dil Öğrenmede strateji kullanımı		1	2	3
1	Yabancı dil öğrenirken belli bir çalışma yöntemi izlemenin gerekliliğine inanırım.	()	()	()
2	Dil derslerinde daha çok görsel ve işitsel araçlar yardımı ile konuya adapte olurum.	()	()	()
3	Sınıf ortamında grup çalışmaları yapmak konuyu anlamamı kolaylaştırır.	()	()	()
4	Derste gördüğüm yapıları pekiştirmek amacıyla teknolojiden sıkça yardım alırım.	()	()	()
5	Dil öğrenmede dört beceriye yönelik ayrı ayrı çalışmayı daha uygun buluyorum.	()	()	()
6	Dil öğrenmede dört becerinin bir bütün halinde birlikte aktarılmasını daha uygun buluyorum.	()	()	()
7	Derslerde renkler ve şekillerin sıkça konuya dahil olması anlamamı kolaylaştırır.	()	()	()
8	Kısa filmler, projeler, internet ve farklı kaynakların derslerde anında kullanımı bence önemlidir.	()	()	()

Öğrenme Esnasında Motivasyon		1 2 3
9	Yabancı dili severek ve isteyerek öğreniyorum.	() () ()
10	Dil öğrenmede dış faktörler olduğu kadar, sınıf ortamındaki çekicilik de beni etkiler.	() () ()
11	Sınıf ortamında yeni teknolojilerin kullanılması motivasyonum için önemsizdir.	() () ()
12	İşlenen konuların ve materyalin güncelliği derse olan ilgimi arttırır.	() () ()
13	Sınıf ortamında sürekli oturmak yerine tahtada aktiviteler yapabilmek ilgimi arttırır.	() () ()
14	Sınıf ortamında sadece dinlemeyi tercih ederim. Bu şekilde derse ilgim artar.	() () ()
15	Öğretmenlerimin ders esnasında sorularına anında ve görseller eşliğinde cevap vermesi derse olan ilgimi canlı tutar.	() () ()
16	Sınıfların mevcut donanımını yeterince motive edici buluyorum, ihtiyaç duyduğum her türlü materyal mevcuttur.	() () ()
17	Bunların dışında derslerde motivasyonunuzu yükselteceğine inandığınız durumlar var ise lütfen belirtiniz. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	
18	Yukarıda belirtilen sorular haricinde dil öğrenmede kullandığınız bir takım stratejiler var ise lütfen belirtiniz. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	

© Tekirdağ, 2016

Anket formunu hazırlayan: Öğr. Gör. Harun GÖÇERLER